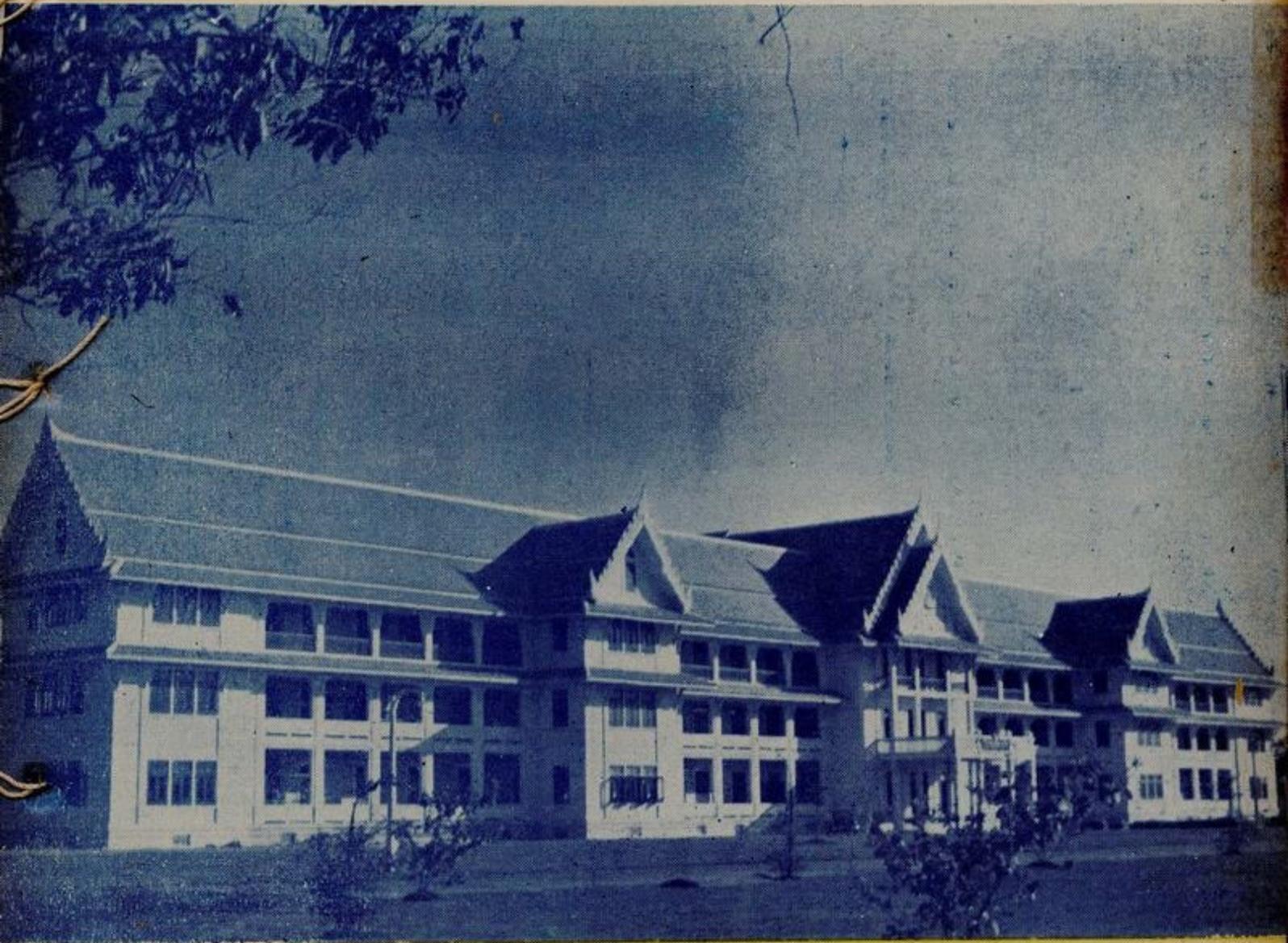

วารสาร ๒

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

ให้ความรู้แก่ข้าราชการในทางปฏิบัติงานและสอบเลื่อนฐานะ

ปีที่ 2 ฉบับที่ 8

สิงหาคม 2500

วารสาร

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

หนังสือรายเดือนของสำนักงาน ก.พ. ในความอำนวยการของเลขาธิการ ก.พ.

และ

รองเลขาธิการ ก.พ.

หัวหน้ากองต่าง ๆ ในสำนักงาน ก.พ.

นายประจักษ์ วัฒนศิริ

เป็นประธานกรรมการดำเนินการ

เป็นกรรมการดำเนินการ

เป็นผู้จัดการ

พิมพ์ที่ ร.พ. กฤตผลปรกรณ์ เลขที่ ๑๐ ถนนอัมพวงค์ พระนคร นายชอุบลย์ เจตนะจิตร ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๘/๒๕๐๐

ระเบียบการ

คำบำรุง

มีค่า ๓๐ บาท (รวมค่าส่งด้วยแล้ว)

การขอรับ

แจ้งความจำนงเป็นต้นมาชิก พร้อม
กับส่งเงินคำบำรุงล่วงหน้าไปยัง นาย
ประจักษ์ วัฒนศิริ ผู้จัดการวารสาร
ข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรม
มหาราชวัง พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ.
หน้าพระदान (สำหรับตามกระทรวง
ทบวงกรมในพระนคร ตั้งทางโทรศัพท์
๒๒๘๐๓ ให้เจ้าหน้าที่มาขอเก็บเงินคำ
บำรุงที่ท่านก็ได้)

ปีที่ ๒

ฉบับที่ ๘

สิงหาคม ๒๕๐๐

สารบัญ

อธิบายภาพปก	หน้า ๒
ระเบียบการลา	๓
ปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ..	๑๖
ระเบียบคลัง	๒๔
ภาษาอังกฤษ	๒๕
ข้อประวัติด้านประเทศไทย	๔๐
ความรู้จากประมวลกฎหมายอาญา	๔๘
ความรู้รอบตัว	๕๑
ข้อสอบข้าราชการพลเรือน	๖๕
ข่าวจาก ก.พ.	๗๑
เฉลยสอบเขาวัวฉบับก่อน	ปกหลังด้านใน
สอบเขาวัว	หลังปก

อธิบายภาพปก

กระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรม ตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๓๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. ๒๔๘๕ ทางราชการจึงได้ตั้งเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม เป็นวันทรงตั้งสถาปนากระทรวง มีตราประจำกระทรวงและเครื่องหมายสังกัดเป็นรูปพระพรหม ๕ หน้า ๕ หัตถ์ประทับอยู่บนดอกบัวบานโผล่จากน้ำ หัตถ์ซ้ายบนถือขลุ่ยมุกดา (หมายถึงศิลปวิทยา) หัตถ์ซ้ายล่างถือประคำ (เกี่ยวกับศิลปะแขนงนี้) หัตถ์ขวามือถือขลุ่ยมุกดา (แสดงว่าไม่มีอาวุธอย่างไร) หัตถ์ขวาล่างถือหม้อน้ำ (เกี่ยวกับน้ำอมฤต) ปัจจุบันที่ว่าการกระทรวงวัฒนธรรมตั้งอยู่ที่ถนนเลียบป่าช้าเขาดินงวง มีอัตราข้าราชการในสังกัด (พ.ศ. ๒๕๘๘) รวม ๖๓๓ อัตรา เป็นชนพิเศษ ๘ อัตรา ชนเอก ๓๕ อัตรา ชนโท ๗๓ อัตรา ชนตรี ๓๐๘ อัตรา ชนจตุรดา ๒๗๘ อัตรา วิสามัญ ๓๓๐ อัตรา

กระทรวงวัฒนธรรม มีสำนักงานและกรมในสังกัด ดังนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี	
(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง	(ปลัดกระทรวง - หัตถวงวิเชียรแพทยาคม)
(๓) กรมการวัฒนธรรม	(อธิบดี - นายแพทย์ส่อน ส. อันตะริกานนท์)
(๔) กรมการศาสนา	(อธิบดี - นายพุ่ม ศิววิจารณ์)
(๕) กรมศิลปากร	(อธิบดี - นายชนิด อยู่โพธิ์)

ประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี

เรื่อง ระเบียบการลาของข้าราชการพลเรือน และข้าราชการฝ่ายตุลาการ

พ.ศ. ๒๕๐๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการลาของข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการลาของข้าราชการพลเรือน และข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๐๐”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการลาของข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอื่นๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้แก่ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ แต่ถ้ากระทรวงทบวงกรมใดมีเหตุพิเศษซึ่งจะต้องมีระเบียบโดยเฉพาะ ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดระเบียบสำหรับกระทรวงทบวงกรมนั้น

ข้อ ๕ การลาในเหตุอย่างเดียวกัน ซึ่งมีระยะเวลาต่อเนื่องกันจะเป็นนับเดียวกันหรือไม่ก็ตาม ให้นับเป็นการลาครั้งหนึ่ง ถ้าวันลาครั้งหนึ่งรวมกันเกินกว่าอำนาจของผู้มีอำนาจอนุญาตชั้นใด ก็ให้นำใบลาเสนอขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจ

ข้อ ๖ ใบลาให้ใช้แบบตามตัวอย่างท้ายระเบียบนี้ และให้ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นแต่ในกรณีจำเป็น

หมวด ๑

ข้าราชการพลเรือนสามัญส่วนกลาง

ส่วนที่ ๑

การลาป่วย

ข้อ ๗ ข้าราชการผู้ใดจะลาหยุดราชการเพื่อรักษาตัวเมื่อมีอาการป่วย ต้องเสนอหรือ

จัดส่งใบลาในวันที่ลา เว้นแต่ด้วยอาการป่วยนั้นไม่สามารถที่จะลงนามในใบลาได้ แต่เมื่อสามารถจะลงนามได้แล้วก็ให้รีบเสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว

ข้อ ๘ การอนุญาตให้ข้าราชการลาป่วย ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตั้งอนุญาตได้ตามลำดับชั้น ดังกำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๓ ท้ายระเบียบนี้

ในการพิจารณาอนุญาต แม้การลาไม่ถึงกำหนดระยะเวลาซึ่งจะต้องมีใบตรวจของแพทย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรจะให้ มีใบตรวจของแพทย์หรือสั่งให้แพทย์ตรวจก็ได้

ส่วนที่ ๒

การลาจลาจลส่วนตัวและลาพักผ่อน

ข้อ ๙ ข้าราชการผู้ใดจะลาจลาจลส่วนตัวหรือลาพักผ่อนต้องได้รับอนุญาตแล้ว จึงหยุดราชการได้ เว้นแต่การลาจลาจลส่วนตัวนั้น ถ้ามีเหตุอันจำเป็นและไม่สามารถขอรับอนุญาตได้ทันจะยื่นใบลาไว้แล้วหยุดราชการก็ได้ แต่จะต้องรีบชี้แจงเหตุผลให้ทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๐ การอนุญาตให้ข้าราชการลาจลาจลส่วนตัวและลาพักผ่อน ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตั้งอนุญาตได้ตามลำดับชั้น ดังกำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๓ ท้ายระเบียบนี้

ส่วนที่ ๓

การลาอุปสมบท

ข้อ ๑๑ ข้าราชการผู้ใดจะลาอุปสมบทในพระพุทธศาสนาต้องยื่น ใบลาต่อผู้บังคับบัญชา ก่อนขออุปสมบทไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน เพื่อเสนอตามลำดับจนถึงนายกรัฐมนตรี ในฐานะที่เป็น รัฐมนตรีเจ้าสังกัด รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการเพื่ออุปสมบทได้

ส่วนที่ ๔

การลาเข้าระดมราชการทหาร

ข้อ ๑๒ ข้าราชการที่ถูกเรียกเข้าระดมราชการทหาร เมื่อได้รายงานและจากผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการแล้ว - ก็ให้ไปเข้าระดมตามวันเวลาในหมายนั้น โดยไม่ต้องขอรับคำสั่งอนุญาต ให้ผู้บังคับบัญชาเสนอใบลาไปตามลำดับ

จนถึงปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า ซึ่งเป็นเจ้าสังกัดแล้ว
แต่กรณี เมื่อข้าราชการที่ลาไประดมทุนจากการระดมแล้ว ให้นำกลับไปรายงานตนต่อผู้
บังคับบัญชาโดยเร็ว

ส่วนที่ ๕

การลาไปต่างประเทศ

ข้อ ๓๓. ข้าราชการผู้ใดจะลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ หรือลาไปต่างประเทศ
ด้วยเหตุอื่น ๆ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาและเสนอใบลาไปตามลำดับจนถึงนายกรัฐมนตรี ใน
ฐานะที่เป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณาตามที่เห็นควร
สำหรับการลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศต้องปฏิบัติตามระเบียบการลาไปศึกษาวิชาณ
ต่างประเทศด้วย

หมวด ๒

ข้าราชการพลเรือนส่วนภูมิภาค

ข้อ ๓๔. ภายใต้บังคับข้อ ๒๓ และข้อ ๒๒ ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจอนุญาต ให้ข้าราชการ
การพลเรือนส่วนภูมิภาคลาได้ คือ นายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด รัฐ
มนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอ
ซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

ข้อ ๓๕. ให้นายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัด
กระทรวง ปลัดทบวง มีอำนาจอนุญาตให้ข้าราชการพลเรือนส่วนภูมิภาค ลาได้เช่นเดียวกับ
ข้าราชการพลเรือนส่วนกลาง

ข้อ ๓๖. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอนุญาตให้ลาได้เท่าตำแหน่งอธิบดี

ข้อ ๓๗. ให้นายอำเภอมีอำนาจอนุญาตให้ลาได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๓๕ วัน และให้ปลัด
อำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอมีอำนาจอนุญาตให้ลาได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๓๐ วัน

ข้อ ๓๘. การลาไปต่างประเทศไกลเคียง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจอนุญาตให้
ลาได้ ๗ วัน และให้นายอำเภอมีอำนาจอนุญาตให้ลาได้ ๓ วัน

ข้อ ๓๙. ข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าขึ้นไป ประจำจังหวัด
ปลัดอำเภอ ปลัดอำเภอประจำกิ่ง และหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ซึ่งรับ

ราชการอยู่นอกเขตจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี เมื่อลาหรือไปราชการในจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี ต้องไปลงนามในสมุดรายงานและรายงานตนต่อกระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัด โดยเร็ว ถ้ามีความจำเป็นไม่สามารถจะไปรายงานด้วยตนเอง ให้มีหนังสือแจ้งว่าได้ลาหรือมา ราชการเรื่องอะไร เป็นเวลากี่วัน มาถึงวันใด พักที่ใด จะกลับไปจังหวัด อำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่รับราชการประจำอยู่วันใด

ข้อ ๒๐. ข้าราชการประจำอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ซึ่งรับราชการอยู่นอกเขตอำเภอที่ตั้ง สำนักงานจังหวัด เมื่อลาหรือไปราชการในเขตอำเภอที่ตั้งสำนักงานจังหวัด ต้องไปลงนามใน สมุดรายงานที่สำนักงานจังหวัด และรายงานตนต่อหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่ตนสังกัด โดยเร็ว สำหรับข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งประจำแผนก หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าขึ้นไป ปลัด อำเภอ ปลัดอำเภอประจำกิ่ง และหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอให้รายงานตน ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอีกชั้นหนึ่งด้วย ถ้ามีความจำเป็นไม่สามารถจะไปรายงานด้วยตนเอง ให้มี หนังสือแจ้งต่อหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่ตนสังกัดว่า ได้ลาหรือมาราชการเรื่องอะไร เป็นเวลากี่วัน มาถึงวันใด พักที่ใด จะกลับไปอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่รับราชการประจำอยู่วันใด

ข้อ ๒๑. ข้าราชการที่รับราชการอยู่นอกเขตจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ถ้าได้รับ อนุญาตให้ลาไปในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี เมื่อมีความจำเป็นจะต้องลาต่ออีก จะยื่น ใบลาต่อปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ซึ่งเป็นเจ้าสังกัดแล้วแต่ กรณีกี่ได้ ถ้าได้รับอนุญาตแล้วก็ให้ผู้อนุญาตแจ้งแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัด อำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตให้ลาขณะสังกัดอยู่ทราบ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๒. ข้าราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอซึ่งรับราชการอยู่นอกเขตอำเภอ ที่ตั้ง สำนักงานจังหวัด ถ้าได้รับอนุญาตให้ลาไปในเขตอำเภอที่ตั้งสำนักงานจังหวัด เมื่อมีความจำเป็น จะต้องลาต่ออีกจะยื่นใบลาต่อหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่ตนสังกัดก็ได้ ถ้าได้รับอนุญาต แล้วก็ให้ผู้ส่งอนุญาตแจ้งให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งผู้ได้ รับอนุญาตให้ลาขณะสังกัดอยู่ทราบ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๓. ความใดที่มีได้กล่าวไว้ในหมวดนี้ ให้หมายความในหมวด ๓ มาใช้บังคับโดย

อนุโลม

หมวด ๓

ข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการพลเรือนประเภทอื่น

นอกจากข้าราชการพลเรือนสามัญ

ข้อ ๒๔. การลาของข้าราชการฝ่ายตุลาการและข้าราชการพลเรือนประเภทอื่น นอกจากข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการการเมือง ให้นำความในหมวด ๓ และหมวด ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่แต่กรณี เว้นแต่การอนุญาตให้ข้าราชการตุลาการ และตะโตะยุติธรรม ลาป่วย ตากิจส่วนตัว และลาพักผ่อน ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตั้งอนุญาตได้ดังกำหนดไว้ในตารางหมายเลข ๒ ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๒๕. การลาของ ข้าราชการ การเมือง ให้อยู่ในอำนาจ ของนายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล หรือในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดแต่แต่กรณี

หมวด ๔

การจ่ายเงินเดือนระหว่างลาและการนับวันลา

ข้อ ๒๖. การจ่ายเงินเดือนระหว่างลา และการนับวันลาของข้าราชการตามระเบียบนี้ คงเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ และระเบียบของกระทรวงการคลัง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๐๐

จอมพล **ป. จิบุลวงค์**

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ระเบียบนี้ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๔ ตอนที่ ๕๗ วันที่ ๒๖ มิ.ย. ๒๕๐๐

ตารางหมายเลข ๑

ผู้มีอำนาจอนุญาต	ผู้ลา	กำหนดวันอนุญาตให้ครั้งหนึ่งไม่เกิน		
		ลาป่วย	ลากิจส่วนตัว	ลาพักผ่อน
นายกรัฐมนตรีในฐานะ ที่เป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด	ทุกตำแหน่ง	ตามที่เห็น สมควร	ตามที่เห็น สมควร	ตามที่เห็น สมควร
ปลัดกระทรวง ปลัด ทบวง หรือผู้ดำรงตำแหน่ง เทียบเท่า	๑. รองปลัดกระทรวง รอง ปลัดทบวง อธิบดี รอง อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่ง เทียบเท่า	๓๐	๓๐	๒๐
	๒. ผู้อำนวยการกอง หัวหน้า กอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ เทียบเท่า	๖๐	๓๐	๒๐
	๓. หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่า	๓๒๐	๔๕	๓๐
	๔. ประจำแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่า	๓๒๐	๔๕	๓๐
	๕. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่า	๓๒๐	๔๕	๓๐
อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่ง เทียบเท่า	๑. รองอธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่ง เทียบเท่า	๓๕	๓๕	๓๐
	๒. ผู้อำนวยการกอง หัวหน้า กอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ เทียบเท่า	๓๐	๓๕	๓๐
	๓. หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรง ตำแหน่งเทียบเท่า	๖๐	๓๐	๓๕

ผู้มีอำนาจอนุญาต	ผู้ลา	กำหนดวันอนุญาตได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน		
		ลาป่วย	ลากิจส่วนตัว	ลาพักผ่อน
	๔. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๖๐	๓๐	๓๕
	๕. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๖๐	๓๐	๓๕
ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๑. หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๓๐	๓๕	๗
	๒. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๓๐	๓๕	๗
	๓. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๓๐	๓๕	๗
หัวหน้าแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๑. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๓๕	๗	-
	๒. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๓๕	๗	-
หัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนกซึ่งเป็นหัวหน้างานอิสระ	๑. ประจำแผนก หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๗	๓	-
	๒. เสมียนพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า	๗	๓	-

ตารางหมายเลข ๒

ผู้มีอำนาจอนุญาต	ผู้ลา	กำหนดวันอนุญาตได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน		
		ลาป่วย	ลากิจส่วนตัว	ลาพักผ่อน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	ทุกตำแหน่ง	ตามที่เห็นสมควร	ตามที่เห็นสมควร	ตามที่เห็นสมควร
ปลัดกระทรวงยุติธรรม	๑. ผู้พิพากษาศาลฎีกา, อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง, อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา, อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, อธิบดีผู้พิพากษาศาล, หรือผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์	๓๐	๓๕	๓๕
	๒. ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์, ผู้พิพากษาศาลแพ่ง, ผู้พิพากษาศาลอาญา, ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล, ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น, ผู้พิพากษาหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า	๖๐	๓๐	๒๐
	๓. ผู้ช่วยผู้พิพากษา หรือโต๊ะยุติธรรม	๖๐	๔๕	๓๐

ผู้มีอำนาจอนุญาต	ผู้ลา	กำหนดวันอนุญาตได้ครั้งหนึ่งไม่เกิน		
		ลาป่วย	ลากิจส่วนตัว	ลาพักผ่อน
ประธาน ค่ำต ฎีกา, อธิบดี ผู้พพกษา ค่ำต อทธรณ, อธิบดีผู้ พพกษา ค่ำต แพ่ง, อธิบดี ผู้พพกษาค่ำต อาญา หรืออธิบดี ค่ำต คดีเด็กและเยาวชน - กตาง	๑. ผู้พพกษาประจำ ค่ำต ๒. ผู้พพกษา ทรมราชการ ใน ค่ำตขงมตาแห่งทเทียบเทา ผู้พพกษาค่ำตอทธรณหรือ ผู้พพกษา หงหงาค่ำต หรือ ผู้พพกษา ทรมราชการ ใน ค่ำตขงมตาแห่งทเทียบเทา ผู้พพกษาค่ำตชนตน	๒๐	๓๐	๓๐
	๓. ผู้ช่วยผู้พพกษาทรมราช- การใน ค่ำต	๓๐	๓๕	๓๕
		๔๕	๓๐	๓๕
อธิบดีผู้พพกษากภาค	๑. ผู้พพกษา หงหงาค่ำต, ผู้ พพกษาค่ำตชนตน หรือผู้ ตาง ค่ำตแห่งทเทียบเทา ทรมราชการ ค่ำตในภาค	๓๐	๓๕	๓๕
	๒. ผู้ช่วยผู้พพกษา หรือตะ- โตะยติธรรม ทรมราชการ ค่ำตในภาค	๔๕	๓๐	๓๕
ผู้พพกษา หงหงาค่ำต	๑. ผู้พพกษาค่ำตชนตน หรือ ผู้ตาง ค่ำตแห่งทเทียบเทา ทรมราชการใน ค่ำต	๒๐	๓๐	๓๐
	๒. ผู้ช่วยผู้พพกษา หรือตะ- โตะยติธรรม ทรมราชการ ใน ค่ำต	๓๐	๓๕	๓๐

(แบบใบลาป่วย ตากิจส่วนตัวและพักผ่อน)

(เขียนที่).....

(วัน เดือน ปี พ.ศ.).....

เรื่อง.....

(คำขณต้น).....

ด้วยข้าพเจ้า (ความจำเป็นที่ขอลา).....

จึงขออนุญาตลาหยุดราชการรวมกำหนด..... วัน นับตั้งแต่วันที่..... เดือน.....

พ.ศ..... ถึงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ครบถ้วนที่สุด

ข้าพเจ้าได้ลา (เหตุที่ลา).....

เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ถึงวันที่..... เดือน.....

พ.ศ.....

ข้าพเจ้าได้ลามาแล้วในสมัยนี้ คือ บ่อย..... วัน ตากิจส่วนตัวและพักผ่อน.....วัน

รวมทั้งหมดด้วย บ่อย..... วัน ตากิจส่วนตัวและพักผ่อน..... วัน ในระหว่างที่ลา

หยุดราชการข้าพเจ้าจะพักอยู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

(คำลงท้าย).....

(ลงนาม).....

(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ คำขณต้น และคำลงท้ายให้ใช้แบบหนังสือราชการ

(แบบใบลาอุปสมบท)

(เขียนที่).....

(วัน เดือน พ.ศ.).....

เรื่อง ลาอุปสมบท

(คำขั่นต้น).....

ด้วยข้าพเจ้าเกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ได้เข้ารับราชการเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ข้าพเจ้ายังมีเคย (หรือเคย) อุปสมบท บคณิศรทราจะอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ที่วัด.....

..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... กำหนดวันที่..... เดือน..... พ.ศ.

และจะจำพรรษาอยู่ ณ วัด..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... จึงขออนุญาตลาหยุดราชการมีกำหนด วัน นับตั้งแต่

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ถึงวันที่.....

เดือน..... พ.ศ.

(คำลงท้าย).....

(ลงนาม).....

(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ คำขั่นต้นและคำลงท้ายให้ใช้แบบหนังสือราชการ

(แบบรายงานตาเข้าระดมราชการทหาร)

(เขียนที่).....

(วัน เดือน พ.ศ.).....

เรื่อง รายงานตาเข้าระดมราชการทหาร

(คำขณคณ).....

ด้วยข้าพเจ้าได้รับหมายเรียกของ.....

ที่..... ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ให้เข้าระดมราชการทหาร ณ ที่.....

ตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... มีกำหนด..... วัน

จึงรายงานมาเพื่อตาไปเข้าระดมราชการทหารตามหมายเรียกนั้

(คำลงท้าย).....

(ลงนาม).....

(คำแทนง).....

หมายเหตุ คำขณคณและคำลงท้ายให้ใช้แบบหนังสือราชการ

(แบบใบลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ)

(เขียนที่).....

(วัน เดือน พ.ศ.).....

เรื่อง ลาไปศึกษาวิชา..... ณ ประเทศ.....

(คำขั่นค้น)

ข้าพเจ้า..... บุตร

เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... อายุ..... ปี

ได้เข้ารับราชการเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เวลาดานเบนข้าราชการชั้น..... ตำแหน่ง..... แผนก.....

จังหวัดหรือกอง..... กรม.....

ได้รับเงินเดือน ๆ ละ..... บาท มีความประสงค์จะไปศึกษาวิชา.....

ณ ประเทศ..... มีกำหนด..... ปี ข้าพเจ้ามีความรู้ภาษาต่าง

ประเทศ คือ..... โดยได้เคยเล่าเรียนจาก.....

เป็นเวลา..... ปี และวิชาที่ข้าพเจ้าจะไปศึกษาย่อมจะเป็นประโยชน์แก่หน้าที่ราชการ

เพราะ

ข้าพเจ้ามีร่างกายสมบูรณ์ และขณะนี้ได้ขอยื่นใบประการไต เมื่อข้าพเจ้าไปศึกษา

ณ ต่างประเทศแล้ว การจ่ายเงินสำหรับการศึกษาจะจ่ายโดยคุณ.....

และ..... อยู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... เป็นผูรรบผิดชอบ

(คำลงท้าย).....

(ลงนาม).....

(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ คำขั่นค้นและคำลงท้ายให้แบบหนังสือราชการ

ปัญหาและทางปฏิบัติ

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

★ โดย . . . ประวิณ ฅ นคร ธ.บ. หัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ. ★

ปัญหาพิเศษ

สมาชิกเลขที่ ๒๒๑๗ ถามว่า:-

ตามที่ ม. ๕๗ วรรคแรก แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติไว้ว่า "ข้าราชการพลเรือนชั้นจตุตถาเลื่อนชั้นเป็นชั้นตรีได้ด้วยการสอบแข่งขันในวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี" นั้น หมายความว่าอย่างไร เช่น

นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจตุตถาสังกัดกรมทัศนศึกษา สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีกรมทัศนศึกษาได้เช่นนี้ จะเลื่อนนาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีกรมทัศนศึกษา โดยแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ ตามระเบียบใหม่ตาม ม. ๕๒ วรรคท้าย จะได้หรือไม่ ถ้าได้จะไม่ขัดกับ ม. ๕๒ วรรคท้ายหรือไม่ เพราะมาตรา ๕๒ บัญญัติคำว่า เลื่อนชั้นได้ คงมีแต่การบรรจุอย่างเดียว ถ้าไม่ได้ จะมีกรณีใดบ้างที่จะเลื่อนข้าราชการชั้นตรีได้ตาม ม. ๕๗ วรรคแรก

คำตอบ

ผู้สอบแข่งขันข้าราชการชั้นตรีได้ตามมาตรา ๕๒ นั้น มี ๒ พวก พวกหนึ่งสอบโดยอาศัยวุฒิเช่นได้ปริญญาตรี เป็นต้น ซึ่งไม่ได้เป็นข้าราชการมาก่อน อีกพวกหนึ่งสอบโดยอาศัยสถิติเป็นข้าราชการชั้นจตุตถาเพื่อเลื่อนเป็นชั้นตรี สำหรับพวกแรกก็เป็นกรณียกเว้นอย่างเดียว ส่วนพวกหลังนี้เป็นทั้งบรรจุและเลื่อนชั้น สำหรับมาตรา ๕๗ วรรคแรกนั้น เขียนเพื่อให้รับกับมาตรา ๕๒ เท่านั้น ที่แยกเป็นกรณีเดียวกันนั้นเอง ไม่มีการนอกที่จะเลื่อนชั้นตามมาตรา ๕๗ วรรคแรกได้

สมาชิกเลขที่ ๓๑๐ ถามว่า:-

๑. การเลื่อนชั้นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีเป็นชั้นโท ตามมาตรา ๕๗ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ จะต้องเลื่อนภายในกำหนด ๒ ปี ตามมติ ก.พ. ที่ น.ว. ๓๖/๒๔๘๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๗ หรือไม่

๒. ถ้าการเลื่อนดังกล่าวในข้อ ๑ ต้องเลื่อนภายในกำหนดตามมติ ก.พ. จึงใคร่ขอทราบ
ว่าเมื่อครบกำหนด ๒ ปีแล้ว จะตั้งเลื่อนย่อนหลังได้หรือไม่ เช่น นาย ก. ข้าราชการพลเรือน
ชั้นตรีสอบคัดเลือกเป็นชนโทได้ และขบญชไว้ครบกำหนด ๒ ปี กระทรวงจะออกคำสั่งเลื่อน
และแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๓๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ โดยระบุในคำสั่งว่า ทงน ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม
๒๕๐๐

๓. ถ้าตั้งเลื่อนย่อนหลังตามข้อ ๒ ไม่ได้ แต่มีบางกระทรวงปฏิบัติเช่นนั้น จะสมบูรณ์
หรือถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

คำตอบ

๑. จะต้องเลื่อนภายในกำหนด ๒ ปี นับตั้งแต่วันประกาศผลการสอบ ถ้ามีการสอบ
คัดเลือกใหม่ ขบญชสอบคัดเลือกครั้งก่อนเป็นอเนกเด็ก

๒-๓. จะตั้งเลื่อนย่อนไปได้ไม่เกินวันที่ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาอนุมัติให้เลื่อน ตั้ง
เลื่อนย่อนไปก่อนวันที่ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาอนุมัติไม่ได้ ถ้าตั้งไปโดยฝ่าฝืน คงจะไม่จ่าย
เงินเดือนให้

คุณกระแส ศาสตรະสังห์ โรงพยาบาลระยอง ถามว่า:-

๑. พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๘๘ มาตรา ๔ มีว่า เมื่อประมวล
กฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้ว ให้ยกเลิกกฎหมายลักษณะอาญา กับมาตรา ๓ มีว่า ประมวล
กฎหมายอาญาทำพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นไป
ตั้งนี้ เหตุใดในมาตรา ๘๖ วรรคแรก ความว่า ให้คณะกรรมการตามความในมาตรา ๘๔ เป็น
เจ้าพนักงานตามความหมายของกฎหมายลักษณะอาญา จึงยังมีได้ถูกแก้ไขโดยด้วย เพราะอา
มัญหาข้อกฎหมายเกิดขึ้นได้

๒. หลังจาก พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๘ ประกาศ
ใช้แล้ว การบริหารราชการของส่วนภูมิภาคเดิมที่จังหวัดเคยทำรายงานส่งภาคนี้ จะยังต้อง
ทำส่งผู้ตรวจการเขตที่ตงชนใหม่ให้เหมือนกับเคยทำส่งภาคอีกหรือไม่ ทง นมหลายแผนกการที่
ปฏิบัติการในเรื่องนี้ไม่เหมือนกัน บางแห่งส่ง บางแห่งไม่ส่ง แต่ความเข้าใจของข้าพเจ้าในข้อ
กฎหมายเข้าใจว่าไม่ต้องผ่านอีก เว้นแต่จะมีหนังสือสั่งเป็นการภายในเท่านั้น

๓. ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๐ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ว่าด้วยการสอบเลื่อนขั้น ปรากฏว่าใน ข้อ ๗ ให้สิทธิแก่ผู้ถูกกล่าวหาคัดค้านการตั้งกรรมการได้รวม ๓ กรณี เหตุใดจึงมิได้ให้สิทธิในการคัดค้านการตั้งประธานกรรมการไว้ด้วย เพราะในบางกรณีอาจทำให้เสียความเป็นธรรมได้ในเมื่อประธานกรรมการมีสิทธิที่จะลงคะแนนเสียงเพิ่มได้อีก ๓ เสียงเป็นเสียงชี้ขาด กรณีเช่นนี้ ผู้ถูกกล่าวหาจะต้องเป็นฝ่ายที่เสียเปรียบ

คำตอบ

๓. แม้จะยังมีได้แก้ไข ก็ไม่มีปัญหาชัดของ เพราะ พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๗ มาตรา ๘ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนแล้วว่า “เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงกฎหมายลักษณะอาญา หรืออ้างถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะอาญา ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงประมวลกฎหมายอาญา หรือบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาในบทมาตรานี้เช่นเดียวกัน แล้วแต่กรณี”

๒. ตามกฎหมาย เขตมิได้บังคับบัญชาจังหวัด ฉะนั้นงานในด้านปกครองจึงไม่จำเป็นต้องรายงานผ่านเขต แต่เขตมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากกระทรวงทบวงกรมมาปฏิบัติงานทางวิชาการ ฉะนั้นงานในด้านวิชาการจึงอาจมีระเบียบให้รายงานส่งเขตก็ได้

๓. คำว่า “กรรมการผู้ใดในคณะกรรมการสอบสวน” นั้น หมายความรวมถึงประธานกรรมการอยู่ด้วยแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาจึงอาจคัดค้านการแต่งตั้งประธานกรรมการได้เช่นเดียวกับกรรมการผู้อื่น

คุณไพบุลย์ วรศรี กรมบัญชีกลาง ถามว่า:-

การรักษาราชการในตำแหน่ง ตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แยกต่างและ เหมือนกันกับ การรักษาการแทน ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนประการใด

คำตอบ

คำถามของคุณคล้ายกันเสีย ที่ควรจะตั้งถามว่า “การรักษาราชการแทน ตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แยกต่างและเหมือนกันกับ การรักษาการในตำแหน่ง ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนประการใด” ซึ่งจะได้คำตอบว่า ต่างกันในเหตุ แต่ผลเหมือน

กัน กล่าวคือ “การรักษาราชการแทน” ตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มีได้เฉพาะในเหตุที่ตัวผู้ดำรงตำแหน่งไม่อาจปฏิบัติราชการได้เท่านั้น คือมีตัวผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ แต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ไม่ใช่สำหรับกรณีที่ตำแหน่งว่าง และ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินบัญญัติไว้สำหรับบางตำแหน่งให้รักษาการแทนได้โดยอัตโนมัติ ไม่ต้องมีคำสั่งแต่งตั้งบางตำแหน่งให้แต่งตั้งจากข้าราชการที่อยู่ในตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ ส่วน “การรักษาการในตำแหน่ง” ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน อาจมีได้ทั้งในกรณีที่ตำแหน่งว่าง หรือในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งไม่ดำรงปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราวก็ได้ และจะต้องมีคำสั่งแต่งตั้งซึ่งจะตั้งจากข้าราชการใด ๆ ก็ได้ไม่จำกัด แต่เมื่อเป็น “ผู้รักษาการแทน” หรือ “ผู้รักษาการในตำแหน่ง” แล้ว ผลเหมือนกัน คือผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้นทุกประการ

คุณสวัสดิ์ สัตยารัตน์ ที่ทำการสหกรณ์ นครพนม ถามว่า:-

ข้าราชการผู้มีคุณวุฒิชั้นอนุปริญญา ได้รับบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ในอัตราเงินเดือน ๘๐ บาท จนกระทั่งได้รับเงินเดือนชนชั้นตรีเต็มชน ๑๖๐ บาท จึงไปศึกษาวิชาเพิ่มเติมอีก ๓ ปี ได้ปริญญาบัตร แล้วกลับมารับราชการตามเดิม (ในระหว่างศึกษาอายุราชการติดต่อกันด้วย) จะมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มค่าวิชาอีก ๓๐ บาท โดยวิธีใด ?

คำตอบ

เมื่อเงินเดือนสูงกว่าคุณวุฒิปริญญาชั้นแล้ว ก็ไม่มีทางได้เงินเพิ่มค่าวิชา เพราะตามหลักการ ผู้ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชั้นพมา ก็ต้องบรรจุหรือปรับขึ้นเงินเดือนตามคุณวุฒินั้น ไม่ใช่บวกค่าวิชาเข้ากับเงินเดือนที่เคยรับอยู่ก่อนได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตร

น.ว. ก่างๆ

ด่วนมาก

ที่ น.ว. ๑๘/๒๕๐๐

สำนักงาน ก.พ.

๒๖ มิถุนายน ๒๕๐๐

เรื่อง การขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นและอันดับสูงขึ้น

เรียน (เวียงนครหลวงทบวงกรม)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๓/๒๔๘๘ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๔๘๘ และที่ น.ว. ๓๐/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

ตามหนังสือที่อ้างข้างต้นแจ้งระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นและอันดับสูงขึ้นรวมทั้งการขอให้ตำแหน่งผู้อำนวยการกอง รองอธิบดี รองปลัดทบวงและรองปลัดกระทรวง ฯลฯ โดยกำหนดให้ส่งเรื่องไปยังสำนักงาน ก.พ. ภายในเดือนพฤษภาคมในปีที่ขอไปนั้น

เรื่องนี้ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่าสำหรับปี ๒๕๐๐ นี้ เป็นปีแรกที่ได้แยกงบประมาณออกเป็นราชการบริหารส่วนกลางและส่วนจังหวัด ประกอบกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุมัติ ก.พ. ในส่วนราชการของจังหวัดนั้น จังหวัดจะต้องเสนอเรื่องผ่านกรมเจ้าสังกัดของข้าราชการในจังหวัดนั้นๆ เห็นว่ากรณีนี้เป็นระยะระหว่างที่เฉพาะจังหวัดเกี่ยวกับการปฏิบัติในเรื่องนี้ จึงอาจมีกระทรวงทบวงกรม และจังหวัดบางแห่งส่งเรื่องไปยังสำนักงาน ก.พ. ถ้าช้ากว่ากำหนดไปบ้าง ก.พ. จึงตั้งมติว่าสำหรับปี ๒๕๐๐ นี้ ก.พ. ผ่อนผันขยายเวลาให้กระทรวงทบวงกรมและจังหวัดต่าง ๆ ส่งเรื่องดังกล่าวแล้วไปยังสำนักงาน ก.พ. ได้ภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๐๐ ส่วนในปีต่อไปนั้น ให้ส่งไปยังสำนักงาน ก.พ. ภายในเวลาที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น ก.พ. จะไม่รับพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป และโปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สุขุมน้อยประดิษฐ

(หลวงสุขุมน้อยประดิษฐ)

เลขาธิการ ก.พ.

ที่ น.ว. ๑๘/๒๕๐๐

สำนักงาน ก.พ.

๘ กรกฎาคม ๒๕๐๐

เรื่อง การสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีเป็นชั้นโท และข้าราชการพลเรือนชั้นโทเป็นชั้นเอก ตามความในมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

เรียน (ประธาน อ.ก.พ. กระทรวงทบวงกรมอิสระ ประธาน อ.ก.พ. ทุกจังหวัด)

อ้างถึง หนังสือของ ก.พ. ที่ น.ว. ๒/๒๔๘๘ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๔๘๘

ตามหนังสือที่อ้างข้างต้นแจ้งมติ ก.พ. เกี่ยวกับการสอบคัดเลือกข้าราชการพลเรือนชั้นตรีเพื่อเลื่อนเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นโทและข้าราชการพลเรือนชั้นโทเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นเอกตามความในมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาเพื่อขอเป็นหลักปฏิบัติว่า

๑. การที่ อ.ก.พ. กระทรวงจะกำหนดเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนผู้ที่จะสมัครเข้าสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นตามความในมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ นั้นไม่ชอบด้วยเหตุผลจึงไม่ควรกำหนดไว้ แต่การที่จะเลื่อนข้าราชการพลเรือนผู้สอบคัดเลือกได้ชั้นเป็นชั้นโทหรือชั้นเอกนั้นข้าราชการพลเรือนผู้นั้นต้องมีเวลาราชการตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

๒. การกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต้นของข้าราชการพลเรือนผู้สมัครเข้าสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นตามมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ นั้น ก็ไม่ควรกำหนดไว้เช่นเดียวกัน แต่ถ้าอัตราเงินเดือนขั้นต้นมีเงื่อนไขในการบรรจุไว้ก็ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น

บัดนี้ปรากฏว่ากระทรวงทบวงกรมบางแห่งได้แจ้งข้อขัดข้อง ในการปฏิบัติตามหนังสือของ ก.พ. ที่ น.ว. ๒/๒๔๘๘ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๔๘๘ บางประการ ก.พ. จึงได้ทบทวนพิจารณาเรื่องนอกกรณีหนึ่ง ในที่สุด ก.พ. ตกลงมติว่า การดำเนินการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นข้าราชการตามความในมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่ระบุให้ อ.ก.พ. กระทรวงกำหนดหลักสูตรและวิธีการนั้น คำว่า "หลักสูตรและวิธีการสอบ" ที่กฎหมายกำหนดไว้้นอกจากเป็นการให้อำนาจ อ.ก.พ. กระทรวงกำหนดหลัก

ผู้ตรวจราชการต่าง ๆ เพื่อกำหนดข้อบังคับและระเบียบการสอบคัดเลือก ซึ่ง
 ราชการ อ.ก.พ. กระทรวงจะกำหนดเวลาราชการและอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน
 ผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นตามความในมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ ได้ ถ้าหากไม่เป็นการ
 ขัดกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มติคณะรัฐมนตรีและมติ ก.พ.
 แล้วยอมเป็นวิธีการสอบคัดเลือกที่ชอบด้วยกฎหมาย ฉะนั้น ก.พ. จึงลงมติให้ยกเลิกมติ ก.พ.
 ตามหนังสือที่ น.ว. ๒/๒๔๘๘ ลงวันที่ ๓๗ มกราคม ๒๔๘๘ นั้นเสีย

จึงเรียนมาเพื่อทราบในอันที่จะถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ในการพิจารณา กำหนด หลักสูตร
 และวิธีการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นข้าราชการตามความในมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ แห่งพระ
 ราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สุขุมน้อยประดิษฐ

(หลวงสุขุมน้อยประดิษฐ)

เลขาธิการ ก.พ.

ที่ น.ว. ๘๖/๒๕๐๐

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

๓๓ มิถุนายน ๒๕๐๐

เรื่อง ข้าราชการชั้นตรีร้องขอตั้งชื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย
 เรียบ (เวียงนครหลวงทบวงกรม)

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ค.ศ. ท่านนายกรัฐมนตรีได้ขอ
 ว่า ได้รับคำร้องเรียนจากบรรดาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ซึ่งสอบแข่งขันเลื่อนชั้นขึ้นมา
 จากข้าราชการชั้นจตุตถ และมีความรู้ด้านวิชาสามัญครบถ้วน (มัธยมปีที่ ๖) ว่าได้รับราช
 การมาเป็นเวลานานและตั้งใจปฏิบัติราชการมาด้วยความเรียบร้อย ตลอดจนได้พยายามศึกษาหา
 ความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความปรารถนาที่จะเข้าศึกษาเพิ่มเติมในมหาวิทยาลัย

ระเบียบคลัง

★ โคธ..... วิจิตร ไม้เรียง ร.บ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง ★

กอบบัญชีหากคลัง

สมาชิกเลขที่ ๘๖๑ ถามว่า :-

๑. การนับวันลาจะปฏิบัติอย่างไร สมมติว่า ก. ลา กิจ ๒ วันตั้งแต่วันศุกร์ถึงวันเสาร์ และลาป่วยวันจันทร์ต่ออีก ๑ วัน ดังนั้น วันอาทิตย์ที่อยู่ระหว่างการลาทั้ง ๒ ประเภทจะเป็นวันลาด้วยหรือไม่ ถ้านับเพราะเหตุใด
๒. ตามข้อ ๑. ถ้านับ จะนับเป็นวันลา กิจหรือลาป่วย มีหลักเกณฑ์อย่างไร
๓. เมื่อนับเข้าเป็นวันลา กิจหรือลาป่วยไปแล้ว จะต้องแก้ไขใบลาหรือไม่ เช่น แก้ใบลาป่วยดังกล่าวข้างต้น เป็นลาป่วยตั้งแต่วันอาทิตย์ถึงวันจันทร์ รวมเป็นลาป่วย ๒ วัน ดังนั้น เป็นต้น
๔. และทั้ง ๆ ที่ใบลาป่วยนั้นก่อนที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจได้มีการตรวจสอบ และเห็นอนุญาต ต่อมาจึงมีการแก้ไขใบลาดังกล่าวในข้อ ๓. ดังนั้นจะแก้ไขได้หรือไม่ และถ้าแก้ไขแล้วใครจะมีความผิดฐานใดหรือไม่

คำตอบ

เรื่องน ค.ร.ม. ได้ลงมติให้วางเงื่อนไขการนับวันหยุดราชการระหว่างลาไว้ดังต่อไปนี้ คือ

“๑. ถ้าก่อนวันหยุดราชการและหลังวันหยุดราชการ ผู้ลาได้ลาในลักษณะเดียวกัน เช่น ลา กิจ ส่วนตัวทั้ง ๒ ตอน เป็นต้น ให้นับวันหยุดราชการเป็นวันลาด้วย ๒. ถ้าก่อนวันหยุดราชการและหลังวันหยุดราชการ ผู้ลาได้ลาคนละลักษณะ เช่น ตอนแรกลา กิจส่วนตัว ตอนหลังลาป่วย ไม่นับวันหยุดราชการเป็นวันลาด้วย สำหรับกรณีนี้ต้องเป็นที่เข้าใจว่า ในระหว่างวันหยุดราชการนั้น ผู้ลาพร้อมที่จะมารับราชการได้เสมอ ถ้าทางราชการต้องประสงค์ให้มารับราชการ” (เรื่อง นกระทรวงการคลังมีคำสั่งถึงกรมบัญชีกลางที่ ๓๕๗๗๐/๒๕๗๗ ถ.ว. ๒๗ ก.ค. ๗๗ ผู้ถามอยู่กรมศุลกากร เลขที่คำสั่งคงจะใกล้เคียงกันคงพอหาคุได้)

ส่วนเรื่องปัญหาว่าใบลาจะต้องแก้หรือไม่นั้น การนับวันลาว่าผู้ใดลาเท่าใดนั้นเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่จะต้องนับตามระเบียบที่วางไว้ ไม่จำเป็นจะต้องให้ผู้ลาแก้ใบลา เพราะตามมติ ค.ร.ม. นกพดว่า "ลาก่อนหยุด" "ลาหลังหยุด" ฉะนั้นในระหว่างหยุดไม่จำเป็นจะต้องเขียนใบลาแต่จะนับเป็นวันลาหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับระเบียบเกี่ยวกับการนับวันลาดังกล่าวแล้ว

สมาชิกจังหวัดนนทบุรี ถามว่า :-

๑. ผู้ที่ได้รับการดบจ้างมตทจนจะบยั้งไม่ย่นแบบ ๘. ขอรับบำเหน็จบำนาญ เพราะหวังจะกลับเข้ารับราชการในกรมใดกรมหนึ่งต่อไป เมื่อครบเกษียณอายุออกจากราชการ จึงจะย่นแบบ ๘. ขอรับบำเหน็จบำนาญรวมมาในคราวเดียวกันได้หรือไม่
๒. ผู้ที่ได้รับการดบจ้างมตทเมื่อย่นแบบ ๘. ขอรับบำเหน็จบำนาญ จะมีหวังได้รับทุกรายไปหรือไม่ หรือจะให้เฉพาะความผิดบางชนิดเป็นการเฉพาะเรื่องเฉพาะรายเท่านั้น

คำตอบ

๑. สิทธิในการขอรับบำเหน็จบำนาญตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้ ให้ขอได้ภายใน ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๓๓ พ.ค. ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นวันที่กฎหมายใช้บังคับ
๒. ได้ทุกรายถ้าเข้าลักษณะที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. ดังมตทนั้น

คุณสาธิต ผดุงถิ่น ระนอง ถามว่า :-

สมมติว่านาย ก. เงินเดือน ๓๐๐ บาท มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้เดือนละ ๕๕๐ บาท นาย ก. เบิกค่าเช่าบ้านทุกเดือนตามสิทธิที่เบิกได้ แต่ไปทำความตกลงกับเจ้าของบ้านเป็นพิเศษว่า ขอเช่าบ้านหลังที่เช่าราคา ๓๐,๐๐๐ บาท โดยผ่อนชำระเดือนละ ๕๕๐ บาท จนกว่าจะครบ ตามรูปนเป็นเช่าซื้อ จึงขอเรียนถามว่า

๑. ถ้านาย ก. ทำดังกล่าว ผิดวินัยข้าราชการพลเรือนหรือไม่ ถ้าผิดจะผิดฐานใด
๒. ถ้าไม่ผิด เมื่อได้นำเงินไปชำระครบ ๓๐,๐๐๐ บาทแล้ว กรรมสิทธิ์บ้านเป็นของ

นาย ก. หรือของทางการ

คำตอบ

ค่าเช่าบ้านนั้น เป็นเงินซึ่งรัฐบาลช่วยเหลือข้าราชการผู้เช่าบ้านผู้อยู่ตามอัตราที่ตนได้เช่าอยู่จริงตามสภาพของบ้าน

การเข้าช้อนนเงินการผูกพันระหว่างผู้เช่ากับผู้ให้เช่า ในกรณีที่ขายบ้านกันโดยวิธีการ
ผ่อนส่งเงิน โดยผู้เช่าช้อน เป็นการโอนกรรมสิทธิ์บ้านกันโดยมีเงื่อนไข ฉะนั้นนอกจากค่าเช่าบ้าน
โดยปกติแล้ว ต้องบอกเงินอีกจำนวนหนึ่งสำหรับค่าช้อนกรรมสิทธิ์บ้านนั้น ค่าเช่าช้อนจึงมีจำนวน
เงินสูงกว่าการเช่าธรรมดา การบิดเบือนความจริงเพื่อที่จะได้เงินมากขึ้น น่าจะมีความผิดทาง
ฉ้อโกงฐานประพฤติก่อ แต่ทงนั้นจะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงเจตนาด้วย

กรณีเช่นนี้ คงเคยสั่งไม่จ่ายให้ไปแล้ว เพราะไม่มีระเบียบการจ่ายเงินค่าเช่าช้อนบ้าน
ให้แก่ข้าราชการ

คุณบรรพต กล้าชิงชัย แผนกสรรพากร จังหวัดศรีสะเกษ ถามว่า :-

ส่งสัยมาตรา ๗ แห่ง พ.ร.บ. ดังมตทิน ซึ่งมีความดังนี้

“ มาตรา ๗ สิทธิในการรับเบี่ยหวัดหรือบ้านาญตามมาตรา ๖ ให้เกิดตั้งแต่วันที่
พระราชบัญญัติฉบับบังคับ และให้เบี่ยจ่ายย้อนหลังแต่วันทกล่างแฉฉวันใดแต่ต้องยื่นคำร้องขอรับ
เบี่ยหวัดมาเห็นจหรือบ้านาญในกำหนดหนึ่งปี นับตั้งแฉฉวันทพระราชบัญญัติฉบับบังคับ ”

บรรดาสำชิกมความเห็นเป็น ๒ ทาง คือ พวกที่ ๑ เห็นว่าให้เบี่ยจ่ายย้อนหลังได้จนถึง
วันที่ทกล่างออก ปลดออก เช่น ก. ถูกไล่ออกจากราชการ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ ก็เบี่ยบ้านาญ
หรือบ้านาญทงแฉฉวันที่ ๓๓ พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้ ย้อนหลังไปถึง พ.ศ. ๒๔๗๐ ซึ่งเป็นวันที่ทกล่างออก
หรือปลดออกจากราชการ พวกที่ ๒ เห็นว่าคงเบี่ยจ่ายได้แฉฉวันที่ ๓๓ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นไป จะ
เบี่ยย้อนหลังไม่ได้ เพราะกระทรวงการคลังจะอนุมัติให้จ่ายเงินได้ก็เบี่ยเป็นเวเลานาน เช่น กระทรวง
การคลังสั่งจ่ายเงินใน พ.ศ. ๒๕๐๐ คงให้เบี่ยจ่ายย้อนหลังถึงวันที่ ๓๓ พ.ศ. ๒๕๐๐ เท่านั้น
ดังนั้น จึงขอเรียนถามว่าอย่างไหนถูกผิดกันแน่

คำตอบ

ความเห็นพวกที่ ๒ ถูก สิทธิใ้รับบ้านาญเกิดชนทงแฉฉวันที่ ๓๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ซึ่ง
กฎหมายดังมตทินฉบับบังคับ แม้กระทรวงการคลังจะได้สั่งจ่ายบ้านาญให้ภายหลังเมื่อใดก็ตาม
มีสิทธิใ้บ้านาญเบี่ยย้อนไปจนถึงวันที่ ๓๓ พฤษภาคม ๒๕๐๐ ได้

คุณขงยุทธ บำรุงสวัสดิ์ แผนกมหาดไทย จังหวัดนครปฐม ถามว่า :-

นาย ก. ข้าราชการพลเรือนสามัญ ชนจควา อดดับ ๑ ชั้น ๓๐ บาท แผนกมหาดไทย

จังหวัดนครปฐม มีความประสงค์ติดต่อขอโอนไปยังกรมสรรพากร แผนกมหาดไทย จังหวัดนครปฐม ได้ทำการติดต่อการขอโอนแต่ปลายปี ๒๔๘๘ และได้รับคำสั่งให้โอนได้ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ก่อนโอนกรมดังกล่าวได้พิจารณาเห็นว่า นาย ก. มีความดีความชอบสมควรเดือนเงินเดือนให้ ๓ ชน แต่ในขณะนั้น กระทรวงการคลังยังไม่ได้ส่งอนุมัติเงินเดือนชนเงินเดือนให้ (เพราะต้นปี) ดังนั้นจะออกคำสั่งเดือนเงินเดือนให้นาย ก. ก่อนจะได้หรือไม่ และถ้าได้จะทำการเบิกจ่ายเงินเดือนให้ตามที่ได้ออกเงินเดือน ๓ ชนทีเดียว จะเป็นการขัดข้องหรือไม่ หรือจะต้องรอไว้ก่อนจนได้รับเงินที่กระทรวงการคลังส่งมา เพราะขณะนั้นกระทรวงการคลังยังไม่ได้ส่งอนุมัติเงินเดือนชนเงินเดือนประจำมาให้ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ทั้งนี้เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีที่ น.ว. ๑๔/๒๔๘๘ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๔๘๘ มีความตอนหนึ่งว่า การโอนข้าราชการนั้นควรจะให้กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดพิจารณาความชอบของข้าราชการ ที่จะโอนไปเพื่อเดือนเงินเดือนให้แล้วเสร็จเสียก่อน

คำตอบ

เพราะมีเหตุขัดข้องในการเงินเดือนนั้นเหตุจึงได้มีมติ ค.ร.ม. ที่ น.ว. ๑๔/๒๔๘๘ ต.ว. ๑๗ มกราคม ๒๔๘๘ ว่า ให้พิจารณาเงินเดือนชนเงินเดือนเสียก่อน จึงโอนกัน เมื่อกระทรวงการคลังยังไม่ได้ส่งอนุมัติเงินเดือนชนเงินเดือนประจำ ก็ยังไม่ส่งเงินเดือนชน จะเอาเงินที่ใหม่มาส่งเดือนชน ฉะนั้นควรรอไว้ก่อน เพราะการโอนนั้นไม่จำเป็นต้องรออนุมัติเกี่ยวกับประโยชน์ข้าราชการผู้นั้นเสียก่อน

สมาชิกเลขที่ ๕๓๒ น่าน ถามว่า :-

๑. การเบิกจ่ายบำนาญให้แก่ผู้รับบำนาญปกติในกรณีถึงแก่กรรมระหว่างเดือน จ่ายให้เต็มเดือนหรือว่าเพียงจนถึงแก่กรรม, ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือนและเงินอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือนไม่เห็นมีกล่าวไว้ในมาตราใด คงกล่าวไว้แต่เฉพาะเบี้ยหวัด
๒. ในกรณีผู้รับบำนาญปกติถึงแก่กรรม ทายาท มีสิทธิรับบำนาญตกทอดต่อไปอีกตามสิทธิ และตามเกณฑ์ คงมีหลักปฏิบัติให้ทายาทต้องยื่นเรื่องราวประการใด และต้องส่งหลักฐานอะไรบ้าง เรื่องราวและหลักฐานเหล่านั้น ส่งไปที่สังกัดใคร

คำตอบ

๑. บำนาญปกติจ่ายให้ถึงสิ้นเดือนที่ถึงแก่กรรม ในพระราชกฤษฎีกาการเบิกจ่ายเงินเดือนเข็ญใจไม้ขีด เพราะขณะร่างพระราชกฤษฎีกาฉบับเดาที่ใช้ พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๒ อยู่ และใน พ.ร.บ. ฉบับนั้นมาตรา ๕ วรรค ๓ ได้เขียนไว้ชัดแล้วว่า

“บำนาญ คือเงินที่ให้เป็นเกณฑ์ประจำปี กำหนดจ่ายเป็นเดือน ๆ ตลอดถึงเดือนที่ถึงแก่ความตาย”

๒. โปรดดูหนังสือเวียนของกระทรวงการคลังถึงจังหวัดต่าง ๆ ที่ น.ว. ๓๖๕๗๔/๒๔๗๔ ต.ว. ๓๗ พ.ศ. ๒๔๗๔

คุณกระแส ศาสตรสิงห์ โรงพยาบาลระยอง ถามว่า:-

๑. คำว่า “โรคติดต่ออันตรายอย่างร้ายแรง คือ วัณโรค โรคเรื้อน โรคเท้าช้าง” ใน ม. ๕ (๓) แห่ง พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างตาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้น มีความหมายเพียงใด หรือพอแพทย์ตรวจแล้วรายงานว่าเป็นวัณโรค โรคเรื้อน โรคเท้าช้าง และถือถือว่าเป็นโรคติดต่ออันตรายอย่างร้ายแรงได้แล้ว

๒. ตามความในมาตรา ๓ และมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. ส่งเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือการเจ็บป่วยเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ. ๒๔๗๗ คำว่า “ข้าราชการ” นั้นจะมีความหมายรวมถึงข้าราชการตำรวจผู้ได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้าง ที่กรมตำรวจแต่งตั้งไปด้วยหรือไม่

คำตอบ

๑. บทบัญญัติของ พ.ร.ฎ. นี้ มีเจตนารมย์เพื่อช่วยเหลือข้าราชการที่ไปปฏิบัติหน้าที่อันเกี่ยวเนื่องด้วยโรคติดต่อ อันตรายอย่างร้ายแรงนั้น คือวัณโรค โรคเรื้อน ฯลฯ ให้ได้รับการพักผ่อนเพื่อรักษาตัวได้เต็มที่ โปรดดูบทบัญญัติได้กล่าวไว้ว่า “โรคติดต่ออันตรายอย่างร้ายแรงดังต่อไปนี้” ฉะนั้นพอหมอตรวจว่า ข้าราชการผู้ไปปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับโรคร้ายแรงเหล่านี้ และได้ติดโรคติดต่อมาแล้วก็ตาม เพื่อรักษาตัวได้ทันที ถ้าจะปล่อยให้จนโรคกำเริบถึงระยะอันตรายเสียแล้วจึงจะยอมให้ลา บทบัญญัตินักไม่มีประโยชน์

๒. คำว่า “ข้าราชการ” หมายรวมถึงข้าราชการตำรวจผู้ได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้างด้วย ดู พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๗๗ มาตรา ๓ และมาตรา ๕

ภาษาอังกฤษ

คำกริยาอังกฤษที่ใช้เสมอ

★ โดย... สมพร เทพสิทธิ์ M.B.A. (Penn.)

การศึกษาคำภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถใช้เขียนหรือพูดได้โดยถูกต้องนั้น ไม่ใช่เพียง
จะรู้คำแปลหรือความหมายของคำนั้นเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องศึกษาวิธีใช้คำเหล่านั้นให้ถูกต้อง
อีกด้วย เพราะคำภาษาอังกฤษส่วนมากมีหลักเกณฑ์และแบบแผนการใช้ที่นิยมและยอมรับกันโดย
ทั่วไป หากใช้ผิดจากหลักเกณฑ์หรือแบบแผนดังกล่าวถือว่าผิด อาทิ คำบางคำในความหมาย
อย่างหนึ่งต้องใช้ active voice แต่ในความหมายอีกอย่างหนึ่งต้องใช้ passive voice เช่น คำ
appreciate ซึ่งแปลว่า ชอบคุณหรือชื่นชมยินดี ปรากฏว่ามีผู้ใช้ผิดกันมาก มีหลายคนเขียนว่า
I am highly appreciated your kindness. ประโยคนี้เป็นประโยคที่ผิด เพราะในกรณที่ประธาน
เป็นบุคคลที่แสดงความรักหรือชื่นชมยินดีแล้ว กริยาจะต้องเป็น active voice ประโยคที่
กล่าวจะต้องเปลี่ยนเป็น I highly appreciate your kindness. แต่ถ้าประธานเป็นสิ่งของหรือ
ความเมตตาที่เราต้องการแสดงความรักหรือชื่นชมยินดีแล้ว กริยาจึงเป็น passive voice เช่น ในประโยค
ที่ว่า Your kindness is highly appreciated ซึ่งประโยคที่ถูกต้อง หรือคำ interest ซึ่งมี
ผู้ใช้ผิดอยู่เสมอ interest เมื่อเป็นกริยาและใช้เป็น active voice แปลว่า ทำให้สนใจ เช่น ประโยค
ที่ว่า This book interests me (หนังสือนี้ทำให้ฉันสนใจ) แต่ถ้าเราจะพูดว่า ฉันสนใจในหนังสือ
เล่มนี้ ก็ต้องใช้ To be interested in ในประโยคที่ว่า I am interested in this book. และ
ถ้าจะพูดว่าหนังสือเล่มนี้ฉันสนใจก็ต้องใช้คำ interest ในฐานะที่เป็น participle คือใช้คำ interesting
ในประโยคที่ว่า This book is interesting.

การที่จะใช้คำภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง จึงต้องสังเกตวิธีการใช้คำเหล่านั้นในประโยค
อาทิ คำว่า ใช้ใน voice อย่างไร ใช้ในฐานะที่เป็นกริยาหรือคุณศัพท์ และมีบริบทอะไรตามหลัง
หรือไม่ ยิ่งถ้าได้เห็นประโยคที่มีการใช้คำนั้นหลายประโยค ก็จะช่วยให้สามารถใช้ได้ถูกต้อง
ยิ่งขึ้น ฉะนั้น เมื่อเห็นคำใดที่เป็นประโยชน์ ก็ควรจะจดจำไว้ทั้งความหมายและวิธีการสร้าง

ประโยค และพยายามหาโอกาสนำคำเหล่านี้มาใช้ในการเขียนหรือการพูดให้มากที่สุด เพื่อให้สามารถนำคำเหล่านี้มาใช้โดยถูกต้องจนเป็นนิสัย เพราะคำใดก็ตามแม้เราจะจำได้ หากไม่ได้พบหรือใช้คำนั้นเสมอ ในวันหนึ่งก็อาจจะลืมได้

เพื่อที่จะช่วยให้ท่านได้ศึกษาวิธีการใช้คำภาษาอังกฤษได้โดยถูกต้อง จึงได้นำคำภาษาอังกฤษที่มีการใช้เสมอมาอธิบายความหมาย และให้ประโยคตัวอย่างพร้อมทั้งคำแปลไว้ ทั้งนี้โดยเรียงตามลำดับตัวอักษรตั้งแต่ตัว A เป็นต้นไป เมื่อท่านมีความสงสัยในการใช้คำใดว่าจะถูกต้องหรือไม่ ก็อาจจะใช้เป็นสิ่งที่ตรวจสอบได้โดยสะดวก และเพื่อที่จะให้ท่านได้สังเกตวิธีการใช้และจำไปใช้ได้โดยถูกต้อง จึงได้พยายามให้ประโยคตัวอย่างไว้อย่างน้อยคำละ ๒ ประโยค คือไปนเป็นคำภาษาอังกฤษที่มีการใช้เสมอ พร้อมทั้งประโยคตัวอย่างและคำแปล

A

abandon (1) ยกเลิก, หยุดกระทำ

Don't abandon the attempt. อย่าล้มเลิกความพยายาม.
They abandon all hope. เขาล้มเลิกความหวังทั้งหมด

(2) จากไปโดยไม่ต้องการจะกลับมา, ละทิ้ง

He abandoned his farm and went to the sea. เขาละทิ้งไร่นาและออกสู่ทะเล.
A good mother will not abandon her baby. มารดาที่ดีจะไม่ละทิ้งบุตร

abandon oneself to ปล่อยไปตาม.....หรืออยู่กับ.....อย่างสิ้นเชิง

When her son died she abandoned herself to despair.
เมื่อบุตรชายของหล่อนตาย หล่อนก็ปล่อยชีวิตให้อยู่กับความสิ้นหวังโดยสิ้นเชิง
He abandoned himself to fate. เขาปล่อยตัวเขาเองไปตามโชคชะตาอย่างสิ้นเชิง.

abide abide by ซอัสัตย์, ปฏิบัติตาม

He will abide by his promise. เขาจะปฏิบัติตามคำสัญญาของเขา.
An honorable man must always abide by his promises.
คนผู้มีเกียรติจะต้องพยายามปฏิบัติตามสัญญาเสมอ.
We have to abide by the law. เราจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

law-abiding ปฏิบัติตามกฎหมาย

The Thais are usually law-abiding. โดยปกติคนไทยเป็นคนที่ปฏิบัติตามกฎหมาย.

ability ความสามารถ, ความฉลาด.

Unless you show more ability, you will never succeed.

นอกจากคุณ^๑จะแสดงความสามารถ^๒ออก, คุณ^๑จะไม่ประสบความสำเร็จ^๓.

He is a man of ability. เขา^๑เป็นคนที่มีความสามารถ^๒.

Wellington had great ability as a general.

เวลลิงตัน^๑มีความสามารถ^๒ในฐานะที่เป็นนายพล^๓

To the best of one's ability จนเต็มความสามารถ.

I shall do it to the best of my ability. ฉัน^๑จะทำจนเต็มความสามารถ^๒ของฉัน^๓.

able มีความสามารถ.

Little children are able to walk but they are not able to learn a living.

เด็กเล็ก ๆ ^๑สามารถเดิน ^๒แต่ไม่สามารถเลี้ยงตัว^๓เองได้.

Our armed forces are able to defend the country.

กองทัพ^๑ของเราสามารถ^๒ป้องกันประเทศ^๓ได้

She is an able teacher. เธอ^๑เป็นครุ^๒ที่มีความสามารถ^๓.

He made a very able speech. เขา^๑ได้กล่าวสุนทรพจน์^๒อย่างสามารถ^๓มาก.

ably อย่างสามารถ.

The chairman has ably conducted the meeting.

ประธาน^๑ได้ดำเนินการประชุม^๒อย่างสามารถ^๓.

The problem was ably solved by him. เขา^๑ได้แก้ไข^๒ปัญหา^๓อย่างสามารถ^๔.

abnormal ผิดปกติ, วิปลาศ.

It is abnormal for a baby to have teeth at the age of two months.

เป็นการ^๑ผิดปกติ^๒สำหรับทารก^๓ที่มีฟัน^๔เมื่ออายุ^๕ ๒ เดือน.

We are in an abnormal situation. เรา^๑อยู่ในสถานการณ์^๒ที่ผิดปกติ^๓

His mind is abnormal. จิตใจ^๑ของเขา^๒วิปลาศ^๓.

aboard ขึ้นหรืออยู่บนรถ, เรือ ฯลฯ

They went aboard the ship. เขา^๑ขึ้นไปบนเรือ^๒.

The captain is already aboard. กัปตัน^๑อยู่บนเรือ^๒แล้ว.

[ยังมีต่อ]

ศัพท์หมวดบางตอนจากพจนานุกรมไทย-อังกฤษ 16 เล่มชุด

★ โดย สุธี เอกะหิตานนท์ B.A. (Industrial Economic) Cert. in English Studies.

[ยินดีนำศัพท์หมวดทุกคำมาลงตามความประสงค์ของสมาชิก ติดต่อผ่านวารสารข้าราชการ]

รับ (ต่อ)

รับประทานอาหารค่ำ sup (vi.), supped (pt. pp.)

รับประทานอาหารเช้า breakfast (vi.)

รับประทานอาหารโดยวิธีเลือกตามใจชอบจากบัญชีอาหาร have a table à la carte

รับประทานอาหารโดยวิธีเหมาอ้อม have a table d'hôte

รับประทานอาหารไม่พอ—โดยปกติ (to be) underfed

รับประทานอาหารเย็น dine (vt. vi.), have dinner

รับประทานอาหารรองท้อง have the hors d'oeuvre

รับประทานอาหารอย่างเสี้ยมไม่ได้ peck the food

รับประทานอาหารอย่างพอประทังหัว have a snack

รับประทานอาหารอย่างเงี้ยวอร่อย play a good knife and fork, relish (vt. vi.)

รับประโยชน์ derive the benefit. (to be) benefited

รับปริญญา graduate (vt. vi.), (to be) awarded a degree

รับปาก accept (vt.), promise (vt. vi.)

รับเป็นทรัสต์และผู้จัดการมรดก—ธนาคาร trusteeships and executorships accepted

รับเป็นผู้จัดการมรดก accept an administratorship of an estate

รับไป fetch (vt. vi.)

—โดยรถยนต์ pick one up

รับผลพลอยได้ avail the benefit in favour of one

รับผิด admit (vt. vi.), bear the blame

รับผิดชอบ answer (vt. vi.), accountable (a.), bear (hold) the responsibility, liable (a.), liability (n.)

รับผิดชอบในการสูญหาย accept responsibility for the loss

รับผิดชอบในหน้าที่, ในความดูแล (to be) in charge

รับผิดชอบร่วมกัน (to be) collectively responsible, (to be) jointly liable

รับผิดชอบร่วมกันและเป็นรายบุคคล have collective and several responsibilities

รับผิดชอบหนัก—ความ burdensome (onerous) responsibility

รับผิดแทนกันและต่างกัน (to be) jointly and severally liable for

รับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่อง incur any liability for defect

รับผิดเพื่อละเมิด incur liability for wrongful act

รับผิดร่วมกันและไม่จำกัด (to be) jointly and unlimitedly liable for

Grammar and Composition

★ โดย... วินัย รัตนปราการ อ.บ. ป.ม. อาจารย์โรงเรียนนายร้อย จ.ป.ร.

CHAPTER 7 Kinds of Sentences.

60. A sentence is a group of words which makes complete sense.

ประโยคได้แก่กลุ่มคำซึ่งมีความหมายบริบูรณ์ในตัวเองตามปกติประโยคหนึ่ง ๆ จบลงด้วยเครื่องหมาย Full Stop, Question Mark or Exclamation Mark.

ดู Parts of a Sentence (Chapter 4) ประกอบ

61. Kind of Sentences แบ่งออกเป็น 3 ชนิด :-

1. Simple Sentence. 2. Compound Sentence. 3. Complex Sentence.

62. Simple Sentence ได้แก่ประโยคซึ่งประกอบด้วย One subject and one predicate.

e.g. I waited for my friends.
Do you like banana?
Speak clearly.
How foolish you are!

63. Compound Sentence ได้แก่ประโยคซึ่งประกอบด้วย Co-ordinate clauses. Co-ordinate clause ได้แก่ clause ที่มีความหมายบริบูรณ์ในตัวเอง

e.g. He works hard and gains all the prizes.
He never works but he gains all the prizes.
You must come either on Monday or on Tuesday.
I am very busy, so I cannot come.

ข้อสังเกต ง่ายเปรียบเทียบลักษณะของ Co-ordinate Clause กับ Simple Sentence.

64. Compound Sentence แบ่งย่อยออกเป็น 2 ชนิด

1. Double Sentence ได้แก่ Compound Sentence ที่ประกอบด้วย Two Co-ordinate clauses.

2. Multiple Sentence ได้แก่ Compound Sentence ที่ประกอบด้วย More than two Co-ordinate clauses.

65. คำที่ใช้เชื่อม Co-ordinate clauses ได้แก่ Co-ordinating conjunctions ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 จำพวก คือ

1. **Cumulative or Copulative** ใช้เชื่อมแต่งเรื่องราวเพิ่มเติมธรรมดา ได้แก่คำ and, both---and, as well as, no less than, not only---but also, etc.
2. **Alternative** ใช้เชื่อมข้อความที่มีความหมายให้เลือกเอาอย่างหนึ่งอย่างใด ได้แก่คำ either---or, neither---nor, or, otherwise, or else, etc.
3. **Adversative** ใช้เชื่อมข้อความที่มีความหมายขัดแย้งกันหรือตรงข้ามกัน ได้แก่คำ but, still, yet, nevertheless, however, where as, while, etc.
4. **Illative** ใช้เชื่อมข้อความที่มีความหมายเป็นเหตุเป็นผลกัน ได้แก่คำ for, therefore, so, so then, etc.

ข้อสังเกต (1) คำที่ใช้เชื่อม Co-ordinate Clauses นี้อาจเป็น Relative Pronoun or adverbs ที่ใช้ในความหมาย Continuative Sense ดังกล่าวมาแล้วใน Chapter 6 (ข้อ 49)

(2) สำหรับ Cumulative conjunctions โดยเฉพาะคำ And อาจจะได้ไว้ในฐานที่เข้าใจได้ เช่น

Temperance promotes health, intemperance destroys it.

66. **Complex Sentence** ได้แก่ประโยคซึ่งประกอบด้วย Main clause and Subordinate clause และ Subordinate clause นี้อาจจะมีเพียงหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่ง clause ก็ได้

Main Clause ได้แก่ clause ที่มีความหมายบริบูรณ์ในตัวเองเช่น

I have not seen him since I came back.

It is clear that he is wrong.

I saw the man who did it.

ข้อสังเกต Main clause นมดกษณะคล้ายคลึงกับ Co-ordinate clause เพียงแต่ถ้าปรากฏใน Compound Sentence เรียกว่า Co-ordinate clause ถ้าหากปรากฏใน Complex Sentence ก็เรียกว่า Main clause (บางทีก็เรียกว่า Principal clause) clause ทั้งสองชนิดนี้ถ้าแยกใช้โดยลำพัง ก็มดกษณะเป็น Simple sentence.

Subordinate Clause ได้แก่ clause ที่มีความหมายไม่บริบูรณ์ในตัวเอง และจำเป็นต้องใช้ร่วมกับ Main clause เสมอ

Subordinate clauses แบ่งย่อยออกเป็น 3 ชนิด คือ Noun clause, Adjective clause and Adverb clause ดังได้กล่าวมาแล้วใน Chapter 6.

e.g. He comes **whenever I call.** (adverb clause).

That he will come is true. (noun clause).

All **that glitters** is not gold. (adjective clause).

67. บางทีประโยคหนึ่ง ๆ อาจจะมีทั้ง Compound and Complex ประโยคชนิดนี้เรียกว่า **Mixed sentences.**

e.g. When the old man was gone, God call Abraham and asked him where the stranger was.

EXERCISES

Exercise 11. complete the following sentences :—

1. The teacher asked her why.....
2. Yesterday we saw a film which.....
3. He forgot the story because.....
4. Tell me where.....
5. People who are poor.....
6. How he will succeed.....
7. I put the book where.....
8. Do you know the girl whom.....
9. You cannot believe what.....
10. He was sent to prison after.....
11. Streets are lighted at night so that.....
12. I could not answer the questions that.....
13. If you fail,.....
14. Have you seen the beggar whose.....
15. I was glad to know that.....

Exercise 12. Make your own sentences each containing one of the following conjunctions :—

for, therefore, since,
but, or, unless.

KEY TO EXERCISESExercise 9.

1. **who** was clever = adj. clause, qualifying "boy"
2. **when** he had seen a beggar = adv. clause, qualifying "ran away"
3. **when** he would arrive = adj. clause, qualifying "day"
4. **because** he always tell a lie = adv. clause, qualifying "believe"
5. **since** she lost her mother = adv. clause, qualifying "has been unhappy."
6. **which** are interesting = adj. clause, qualifying "books"
7. **in order that** he might pass the examination = adv. clause, qualifying "worked"
8. **although** he is poor = adv. clause, qualifying "remains honest."
9. **as if** she were a millionaire = adv. clause, qualifying "spent"
10. **that** you saw = adj. clause, qualifying "lighter"
11. **than** gold (is) = adv. clause, qualifying "is cheaper"
12. **if** I had wings = adv. clause, qualifying "should fly"
13. **whose** father is a clerk = adj. clause, qualifying "girl"
14. **unless** you pay much attention = adv. clause, qualifying "will fail"
15. **where** the meeting is to be held = adj. clause, qualifying "room"

Exercise 10.

แบบฝึกหัดนี้จัดทำขึ้นเพื่อทดสอบความเข้าใจในรูปและลักษณะของ clauses จะแต่งประโยคให้มีความหมายอย่างใดก็ได้ เพียงแต่ประโยคที่แต่งนั้นต้องมี adjective clause หรือ adverb clause อยู่ด้วย.

News Summary

๑๐๐ น.ส.บ.

สรุปข่าว

HOME

July 1: At Ambara Villa, the King anointed Lenten candles for distribution to royal monasteries throughout the kingdom.

SEATO Headquarters announced the appointment of Mr. Bojna Sarasin, Siamese Ambassador to the United States, as Secretary-General of SEATO.

July 3: The Interior Ministry circulated all provincial commissioners, summoning them to the annual meeting in Bangkok commencing August 15.

July 4: The King cabled congratulatory messages to President Eisenhower and President Garcia on the occasion of the U.S. and Philippine Independence Day.

In the morning, the King granted audience to the Foreign Minister at Ambara Villa. In the afternoon, the King conferred degrees and diplomas on more five hundred students at Chulalongkorn University's Convocation Hall.

Among the new graduates were Siam's lawn tennis champion Suthirabandh Koralaks, who became a Bachelor of Science, and three smartly-uniformed Lieutenants of the Army who bowed instead of courtesied as they received their Bachelor of Education degree.

ในประเทศ

๑ ก.ค. ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจิมเทียนพรรษา สำหรับพระราชทานไปจุดเป็นพุทธบูชายังพระอารามหลวงทั่วราชอาณาจักร

สำนักงานองค์การสปก ได้ประกาศแต่งตั้งให้นายพจนสารสิน เอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศสหรัฐอเมริกา ดำรงตำแหน่งเลขาธิการองค์การ สปก.

๓ ก.ค. กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือเวียนถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเชิญประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดประจำปี ณ กรุงเทพฯ ฯ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๕ ส.ค.

๔ ก.ค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชโทรเลขขอวยพรไปยังประธานาธิบดีไอเซนเฮาว์ และประธานาธิบดีการ์เซีย เนื่องในวันประกาศอิสรภาพของสหรัฐอเมริกา และวันสถาปนาสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ตอนเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน เวลาบ่าย เสด็จพระราชดำเนินไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรแก่นิสิต ที่สำเร็จการศึกษาจำนวนกว่า ๕๐๐ คน ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในจำนวนนี้มีนายสุธีร์พันธุ์ กรลักษณ์ "แชมป์" เทนนิสแห่งประเทศไทยได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต และนิสิตหญิง ๓ คน ผังฉายโนเครื่องแบบร้อยโทหญิงแห่งกองทัพกรมอยู่ด้วย ขณะเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร คุรุศาสตรบัณฑิต ได้ถวายความเคารพแบบผู้ชายแทนแบบผู้หญิง

The Queen gave birth to a daughter at 11.03 p.m.

The National Assembly observed one minute's silence in memory of the late member for Samudsakhorn, Mr. Bunlorm Srisuvarna, was informed of the election of Mr. Chalerm Srisuvarna succeed him, and nominated various committees.

July 7: The Interior Minister laid the foundation stone of a mosque at Pattani.

July 9: The Dika (Supreme) court decided that an increase in the number of second-category members of the National Assembly would be unconstitutional, but the number of first-category members could be increased because of the rise in population.

July 10: The Dika (Supreme) Court, delivering judgment ruled that the 26 th. February general elections in Bangkok and Dhonburi were conducted in accordance with the Constitution and the Electoral Law. The Court also ruled that, according to the Constitution, no additional Assembly could be appointed.

The Cabinet agreed to send representatives to the sixth meeting of the Tin Council in London ; appointed the Education Minister to act concurrently as Communication Minister during the latter's absence in the U.S. to take delivery of Super-Constellations for T.A.C.; appointed a 14 member committee to consider the 1958 Budget; agreed in principle to the construction of an oil refinery with a capacity of 5000 barrels.

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้ประสูติพระราชกุมารี เมื่อเวลา ๒๓.๐๓ น.

สภาผู้แทนราษฎรได้รับทราบเรื่อง นายบุญล้อม ศรีสุวรรณ ส.ส. สมุทรสาคร ซึ่งถึงแก่กรรมโดยได้ยื่นขึ้นไว้อาลัย ๑ นาที และรับทราบการเลือกตั้งนายเฉลิม ศรีสุวรรณ เป็นส.ส. สมุทรสาครแทน และลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการอิสระต่าง ๆ

๑. ก.ค. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี

๕ ก.ค. ศาลฎีกาได้ตัดสินว่าการเพิ่มจำนวน ส.ส. ประเภท ๒ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แต่จำนวน ส.ส. ประเภท ๑ อาจเพิ่มขึ้นได้สุดแต่จำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้น

๑๐ ก.ค. ได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาตัดสินการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเมื่อวันที่ ๒๖ ก.พ. ได้ปฏิบัติถูกต้องตาม รัฐธรรมนูญและ กฎหมาย เลือกตั้งแล้ว และศาลยังได้ตัดสินชี้ขาดว่าตามรัฐธรรมนูญไม่ควรตั้ง ส.ส. ประเภท ๒ เพิ่มอีก

คณะรัฐมนตรีลงมติอนุมัติให้ส่งผู้แทน ไปร่วมประชุม คณะมนตรีดับครั้งที่ ๖ ชั้นที่ลอนดอน ลงมติให้รัฐมนตรีศึกษาธิการไปรักษาการแทนรัฐมนตรีคมนาคม อีกตำแหน่งหนึ่งในระหว่างที่รัฐมนตรีคมนาคม เดินทางไปรับมอบ เครื่องบินซูเปอร์คอนสแตเนชั่น ของบริษัทเดินอากาศไทย สหรัฐอเมริกา

อนุมัติให้แต่งตั้งกรรมการพิจารณางบประมาณ ประจำปี ๒๕๐๑ รวม ๑๔ ท่าน และอนุมัติในหลักการสร้างโรงกลั่นน้ำมันขนาด ๕๐๐๐ บาร์เรล

July 11: The King conferred degrees and diplomas on more 300 students at Kasetsart University, Bangkok.

The National Assembly rejected 2 Bills introduced by the Opposition, for amendments to the Lands Act and changes in provincial territories. The Assembly acknowledged the King's message of thanks for congratulating him on the birth of a princess.

July 14: To-day is the 60 th birthday of H.E. Field Marshal P. Pibulsonggram. The Premier opened Bangraochan Bridge across the Chao Phya River in Singhaburi province.

๓๓ ก.ค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราช
ประพาสวัดและอนุสรณ์สถานสมเด็จพระเจ้า
บรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าราชสิริภา ที่สำเร็จการศึกษา
จำนวนกว่า ๓๐๐ คน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน

สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ร่างพระราชบัญญัติ ของฝ่าย
ค้าน คือขอแก้ไขประมวลกฎหมายที่ดินและขอเปลี่ยนแปลง
เขตจังหวัดตกไปทั้ง ๒ ฉบับ

สภาฯ รับทราบพระราชหัตถเลขาตอบขอบใจ ที่กราบ
บังคมทูลถวายพระพร เนื่องในการประสูติสมเด็จพระเจ้า
ลูกเธอเจ้าฟ้าราชสิริภา

๓๔ ก.ค. วันนี้เป็นวันเกิดครบรอบ ๖๐ ปีของ ฯพณฯ
จอมพล ป. พิบูลสงคราม ท่านนายกรัฐมนตรีได้เดินทางไป
เปิดสะพานบางระจันข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ณ จังหวัดสิงห์บุรี.

พจนานุกรมไทย - อังกฤษ

พร้อมด้วยศัพท์หมวด ๑๖ เล่มชุด

โดย

สุธี เอกะทิกานนท์

B. A. (Industrial Economics), Cert. in English Studies

จำหน่ายปลีกเล่มละ ๑๐ บาท สั่งจองคราวละครั้งชุด ๘ เล่ม ๖๐ บาท

ณ ร้านหนังสือทั่วไป หรือบ้านเลขที่ ๑๒๘ ถนนสาทรเหนือ พระนคร

เล่ม ๒ อักษร ข, เล่ม ๓ อักษร ค และเล่ม ๔ อักษร ฉ ถึง ณ

ออกพร้อมกันคนเดือนสิงหาคม

ย่อประวัติศาสตร์ไทย

โดย.....

โชค สุคันธวิช พ.ม., อ.บ.

อาสา ศุภระมงคล พ.ม., อ.บ.

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

(ต่อจากฉบับก่อน)

๑๓. สมเด็จพระแก้วฟ้า (พ.ศ. ๒๐๘๘-๒๐๘๓)

เมื่อสมเด็จพระชัยราชาธิราชเสด็จสวรรคตนั้น มีราชโอรสเกิดด้วยท้าวศรีสุดาจันทร์
 สนมเอก ๒ พระองค์ คือพระแก้วฟ้า พระชนมายุ ๑๓ ปี และพระศรีศิลป์พระชนมายุ ๕ ปี
 พวกขุนนางข้าราชการจึงยกพระแก้วฟ้าขึ้นครองราชสมบัติต่อไป ทรงนามว่า "สมเด็จพระ
 พระแก้วฟ้า" บางแห่งก็เรียกว่า "สมเด็จพระยอดฟ้า" แต่พระองค์ยังทรงพระเยาว์นักออกว่า
 ราชการเองมิได้ พระเชษฐราชา อนุชาสมเด็จพระชัยราชาธิราชต่างพระมารดา จึงเป็นผู้สำเร็จ
 ราชการแผ่นดินฝ่ายหน้า และท้าวศรีสุดาจันทร์เป็นผู้สำเร็จราชการฝ่ายใน ภายหลังท้าวศรี-
 สุดาจันทร์เกิดรักเกี้ยวพระเชษฐราชาและคิดจะเป็นใหญ่ด้วยเอง พระเชษฐราชาเห็นภัยจะบังเกิด
 แกตนจึงหาทางเลี้ยง คือ ลาจากราชการไปทรงผนวชเสีย ท้าวศรีสุดาจันทร์จึงได้เป็นใหญ่ทั้ง
 ฝ่ายหน้าและฝ่ายใน ต่อมาภายหลังท้าวศรีสุดาจันทร์เกิดไปผูกสัมพันธ์กับไพร่กับพันบุตรศรีเทพ
 อันเป็นญาติของตนผู้หนึ่งจึงเอามาแต่งตั้งให้เป็นขุนชินราชรักษา เจ้าพนักงานเฝ้าหอพระข้างใน
 แล้วลอบสัมพันธ์กัน และได้แต่งตั้งให้เป็นขุนวรวงศาธิราช ทำหน้าที่ควบคุมดูแลทหาร
 รักษาฉม่อมอานาจชน ในที่สุดก็ทรยศและลอบชิงตัวออกมา สมเด็จพระแก้วฟ้ารู้เรื่องก็คิดหา
 ทางจะกำจัดขุนวรวงศาธิราช แต่ขุนวรวงศาธิราชรู้ตัวเสียก่อน ก็จับซ่อนกลลอบวางยาพิษ
 ปลงพระชนม์สมเด็จพระแก้วฟ้าเสียเมื่อ พ.ศ. ๒๐๘๓ และแต่งตั้งว่าประชวรสวรรคตตาม
 ขรรมดา พระศรีศิลป์ ราชอนุชาธิราชสมบัติเมื่อพระชนมายุเพียง ๘ ปี อยู่มาไม่นาน ขุนว-
 รวงศาธิราชก็คิดจะเป็นพระเจ้าแผ่นดินด้วยเอง และใช้วิธีบังคับขู่เข็ญท้าวศรีสุดาจันทร์ในที่สุด
 พระศรีศิลป์ก็ถูกถอดออกจากราชสมบัติ และขุนวรวงศาธิราชขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดินแทน
 แต่อยู่ได้เพียง ๔๒ วัน พวกข้าราชการทั้งปวง มีขุนพิเรนทรเทพเป็นหัวหน้าร่วมกับขุนอินทร-

เทพ หลวงศรีคงยศ และหมื่นราชเส้นหาเป็นต้น ช่วยกันกำจัดขุนวรวงศาธิราช ท้าวศรีสุดาจันทร์ และธิดาอันเกิดแต่ขุนวรวงศาธิราชนั้นเสีย แล้วพร้อมกันไปเชิญพระเทียรราชาให้เสด็จราชมาครองราชสมบัติ เมื่อ พ.ศ. ๒๐๘๓ ทรงพระนามว่า "สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ"

๑๔. สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ (พ.ศ. ๒๐๘๓-๒๑๓๓)

พระเทียรราชาได้ขึ้นครองราชสมบัติ และได้พระนามว่า "สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ" ขณะขึ้นครองราชย์มีพระชนมายุ ๓๖ ปี ได้ทรงแต่งตั้งพระมหาดเล็กเป็น "พระสุริโยทัย" พระราชมเหศวร ราชโอรสองค์ใหญ่ได้เป็นรัชทายาท ทรงแต่งตั้งราชโอรสองค์ที่ ๒ เป็นพระมหินทรราชาธิราช ราชธิดาองค์ใหญ่เป็นพระวิสุทธิกษัตริย์ และราชธิดาองค์เล็กเป็นพระเทพกษัตริย์ และทรงระงับถึงความตักความชอบของ ขุนพิเรนทรเทพ ผู้เป็นหัวหน้าในการกำจัด ขุนวรวงศาธิราช จึงทรงแต่งตั้งให้เป็น พระมหาธรรมราชา มียศเท่าเจ้าตากกรม และพระราชทานพระวิสุทธิกษัตริย์ให้หมั้นพระชายา และแต่งตั้งให้ไปครองเมืองพิษณุโลก ว่าการหัวเมืองฝ่ายเหนือทั้งปวง

เหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ คือ.....

(๑) ทำสงครามกับพม่าครั้งที่ ๑ (คราวที่พระสุริโยทัยสิ้นชีพนาคอช้าง)

พอสมเด็จพระมหาจักรพรรดิครองราชย์ได้ประมาณ ๖ เดือน พระเจ้าตะเบงชเวตศังได้ทราบข่าวว่าทางกรุงศรีอยุธยาเกิดการชิงราชสมบัติกัน จึงยกกองทัพมาเข้ามัตกรุงศรีอยุธยา ใน พ.ศ. ๒๐๘๓ และตั้งกองทัพไทยซึ่งไปตั้งรับอยู่ที่สุพรรณบุรีแตกพ่ายไป แล้วยาดราทัพเข้ามาถึงฐานพระนครศรีอยุธยา สมเด็จพระมหาจักรพรรดิเสด็จยกทัพออกไปสู้รบ และได้ชนช้างกับพระเจ้าแปร แม่ทัพหน้าของพม่า ช้างทรงทานกำลังช้างของพระเจ้าแปรมีได้ก็เบนหนี สมเด็จพระมหาจักรพรรดิกำลังจะเสด็จ สมเด็จพระสุริโยทัยซึ่งทรงแต่งพระองค์เป็นชายร่วมไปในกองทัพด้วย ไล่ช้างเข้าไปช่วยป้องกันพระองค์ไว้ เลยกูกพระเจ้าแปรพันด้วยพระแสงของ้าวสนพระชนม์ ชบอยู่บนหลังช้างทรง พระราชมเหศวรและพระมหินทรราชาธิราชเห็นดังนั้น จึงรีบช้างเข้ากั้นเอาพระศัพเข้ามายังพระนครได้ การกระทำของสมเด็จพระสุริโยทัยเป็นการแสดงความกล้าหาญ และตัดสินใจทันเหตุการณ์ นับว่าเป็นยอดสตรีผู้ได้แสดงวีระกรรมอันควรจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ จากหนทางกรุงศรีอยุธยากลับมาอยู่ในพระนคร มิได้ยกกองทัพออกไปสู้รบอีก ครั้นพม่ายกเข้าโจมตีพระนคร ชาวไทยก็เอาปืนใหญ่ออกตั้งยิงไปจากภายในพระนครเป็น

เหตุให้พม่าตายเป็นจำนวนมาก ประจวบกับพระเจ้าตะเบงชเวตตี้ได้ข่าวว่า พระมหาธรรมราชา
คุมกองทัพทางเมืองเหนือมาเพื่อตกระหนาบ ก็ตกพระทัยตั้งให้ยกทัพพม่าถอยกลับไปทางเมืองตาก
ไทยเห็นได้ก็จึงยกทัพออกติดตามโจมตี ทัพพม่าแตกยับเยินเสียไพร่พลเป็นอันมาก

ในการทำสงครามกับพม่าจะเห็นได้ว่า พม่ามีทางยাত্রาทัพมายังกรุงศรีอยุธยาได้สอง
ทาง คือทางด่านพระเจดีย์สามองค์ ซึ่งเป็นทางผ่านเมืองเมาระตะมะ, กาญจนบุรี และสุพรรณ
บุรี ตรงมายังกรุงศรีอยุธยา อีกทางหนึ่งนั้นเป็นทางด่านแม่ละเมา ซึ่งเป็นทางตัดต่อระหว่าง
ประเทศพม่ากับมณฑลฝ่ายเหนือของกรุงศรีอยุธยา คือเมื่อออกจากเมาระตะมะแล้วก็เดินทางผ่าน
ไปยังเมืองตาก, ระแหง, กำแพงเพชร และพิษณุโลก แล้วตรงลงมาทางใต้เพื่อเข้าสู่กรุงศรี
อยุธยาต่อไป ฉะนั้นการป้องกันศึกพม่าจึงจำเป็นที่ไทยจะต้องระมัดระวังและเตรียมพร้อมไว้พอ
สองทาง

เมื่อพระเจ้าตะเบงชเวตตี้ถอยทัพกลับไป และถกตามคืบเขินไปตั้งถาวรแล้ว พระองค์
ก็เสด็จพระทัยทอดเอาเมืองไทยเป็นเมืองขมได้ จึงเฝ้าแต่เสวยนาจนกเพื่อให้เกิดความกังวลใจ
อยู่เป็นนิตย์ ในที่สุดพระสติก็พินเพื่อนว่าราชการมิได้ และหัวเมืองต่าง ๆ ที่ชนกับพม่าก็พากัน
แข็งเมืองกระด้างกระเดื่อง บุเรงนองซึ่งเป็นพี่เขยของพระเจ้าตะเบงชเวตตี้ของวราชการแทน
พอปรากฏว่าเมืองเมาระตะมะเป็นกบฏแข็งเมือง บุเรงนองต้องยกไปปราบปราม แต่ยังมีจนถึง
เมืองเมาระตะมะ ก็ได้ข่าวว่าพระเจ้าตะเบงชเวตตี้ถกตบปลงพระชนม์ บรรดาเมืองชนทงหลาย
กตงแข็งเมืองประกาศอิสสระภาพชน บุเรงนองเห็นเหตุอากางที่จะปราบปรามให้สงบ จึงเสด็จ
ไพร่พลไปอยู่เมืองตองอู พยายามเกลี้ยกล่อมผู้คนอยู่ทเมืองนั้น และมีผู้คนนิยมมาเข้าเป็นพรรค
พวกมากชนทุกท จนภายหลังบุเรงนองก็กลับสามารถปราบปรามรวบรวมเมืองมอญเมืองพม่า
ทงปลงเข้าไว้ในอำนาจได้แล้วมาตั้งราชธานีอยู่ทเมืองหงสาวดี และเที่ยวทำสงครามขยายอาณา
เขตได้กว้างขวางกว่าเดิมเสียอีก แม้แต่เมืองเชียงใหม่ก็ต้องมายอมอ่อนน้อม ประชาชนโดย
ชนานนามว่า "พระเจ้าชนะสิบทิศ หรือพระเจ้าหงสาวดีดลนดา"

ระหว่างเวลาที่บุเรงนองทำสงครามรวบรวมอาณาจักรอยู่นั้นกนเวลาถึง ๓๕ ปี เป็น
โอกาสให้กรุงศรีอยุธยาว่างศึกสงครามและทำนุบำรุงบ้านเมืองให้แข็งแรงยิ่งขึ้น ทนบว่าสำคัญ
คือ

- ก) ทรงสร้างกำแพงเมืองเป็นก่ออิฐถือปูนและสร้างบ่อน้ำขอมไว้บึงกันเมืองหลายแห่ง

- ข) ชุดคดของมหานาค ทำเป็นคูประนครขยายออกไปไกล
- ค) ตระดมตะเบียงอาหาร และสร้างอาดูรยทรมณ์ต่าง ๆ
- ง) ให้รอกำแพงเมืองสุพรรณบุรี จพบุรีและนครนายก เพื่อมิให้ข้าศึกได้อาศัยเป็นที่
ล้าบังต่อสู้ในเมื่อยึดเมืองไปได้
- จ) ตั้งหัวเมืองชนในเพิ่มชนได้แก่ นนทบุรี สมุทรสาคร นครชัยศรี ฉะเชิงเทรา
และสระบุรี
- ฉ) จัดการสำรวจตรวจทะเบียนราษฎร เพื่อสะดวกในการเกณฑ์ระดมพล
- ช) จัดสร้างเรือรบเป็นกำลังทางน้ำ ส่วนทางบกก็ทำการจับช้างมาไว้ใช้ในราชการ
ทรงนพบปรากฏว่าจับช้างเผือกได้ถึง ๗ เชือก คนหนึ่งตายเฉยชานานนามว่า "พระเจ้าช้างเผือก"
ออกพระนามหนึ่ง และกิดศัพทในความมบุญญาภิหารนกระบือไปไกลทุกทิศทุกทาง

(๒) ทำสงครามกับพม่าครั้งที่ ๒ (คราวที่เกี่ยวกับช้างเผือก)

พระเจ้าบุเรงนองคิดหาโอกาสจะยกทัพมาตีประเทศไทยอยู่แล้ว พอได้กิดศัพทว่าไทยได้
ช้างเผือกถึง ๗ เชือก ก็ทำหมายตั้งทูตมายังกรุงศรีอยุธยาและขอพระราชทานช้างเผือก ๒ เชือก
เพื่อเอาไปประดับบารมี ซึ่งแท้ที่จริงนบนอบายจะหาเหตุยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยานั่นเอง ทงน
สมเด็จพระมหาจักรพรรดิกรทอยู่ จึงมีราชดำรัสตอบขัตของไม่ยอมให้ช้างเผือก พระเจ้าบุเรง
นองได้รับคำตอบปฏิเสธถึงสามคะเน จึงได้จัดยกกองทัพใหญ่รวม ๕ ทพิ์ ไล่พัด ๒ แฉน ยกมาตี
เมืองไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๓๐๖ ยกมาทางด้านแม่ตะเภาได้เมืองสุวรรณโลก พิษัยและพิษณุโลก
แล้วยাত্রาทัพมุ่งมาตีกรุงศรีอยุธยาต่อไป

ทางฝ่ายไทยคิดพม่าจะยกมาทางด้านเจดีย์สามองค์ ตั้งคร่าวก่อน จึงมิได้บ่ของกัน หัวเมือง
ฝ่ายเหนือ ครนได้ข่าวหัวเมืองฝ่ายเหนือพ่ายแพ้ พระราเมศวกรยกทัพขึ้นไปประทะทัพพม่าที่ชยนาท
แต่ทากำตั้งมิได้แตกพ่ายลงมา พระเจ้าบุเรงนองจึงยกทัพติดตามมาล้อมพระนครศรีอยุธยาไว้
เขามันใหญ่ยิ่งเข้าไปทำลายพระนครทุกวัน ทำความเสียหายแก่อาคารบ้านเรือนและทรัพย์สินของ
ประชาราษฎรเป็นอันมาก และไทยก็ตั้งมั่นอยู่ในพระนครมิได้ยกกองทัพออกมาต่อสู้ พระเจ้า
บุเรงนองเห็นไทยแต่ตั้งความครนครามคิงนจนจึ่งแต่งทูตถือสำนเข้ามายังสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ
ให้ยอมแพ้รับเป็นไมตรีเสียแต่โดยค้ เวลานั้นข้าราชการในพระนครศรีอยุธยากำตั้งระดำระตาย

มาก และแตกแยกออกเป็นสองฝ่าย คือฝ่ายหนึ่งยื่นหยศต่อสู้พอประทังให้ถึงฤดูน้ำ เพราะขณะนั้นฝนตกชุก พม่าได้รับความลำบากก็จะถอยทัพกลับไปเอง ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งก็ถอยทัพถูกพม่าจะทำตายทรัพย์สินและผู้คนล้มตายลงทุกวัน ๆ และเห็นสมควรเจ็กรบและยินยอมให้ข้างเผือกไปแก้พม่าตามคำขอ เมื่อเบนคิงกาดังคานทานภายในพระนครก็อ่อนแอแสดงทุกที ในที่สุด สมเด็จพระมหาจักรพรรดิจำใจต้องยอมรับเป็นไมตรีต่อพม่า ในการนี้พม่าเอาข้างเผือกไป ๔ เชือก ทั้งได้ขอตัวพระรามเสวย พระยาจักรี และพระยาสุนทรสงคราม ผู้เป็นหัวหน้าในการสู้รบกับพม่าในครั้งนั้นเอาไปไว้เป็นตัวประกัน ณ กรุงหงสาวดีด้วย และไทยต้องส่งส่วยข้างให้แก่พม่าปีละ ๓๐ เชือก เงินตราปีละ ๓๐๐ ชั่ง และยอมให้พม่าเก็บภาษีอากรในเมืองมะริดไปเป็นของพม่าทุก ๆ ปีด้วย ส่วนพระมหาธรรมราชานั้น พระเจ้าบุเรงนองทรงตั้งให้เป็นพระมหาอุปราชครองเมืองพิษณุโลกอยู่ตามเดิม แต่ขอเอาพระนเรศวรราชโอรสองค์ใหญ่ไปไว้ ณ กรุงหงสาวดี เพื่อเป็นตัวประกันเช่นเดียวกับทางกรุงศรีอยุธยา

ผลที่เกิดจากการแพ้สงครามอันเป็นผลร้ายแก่กรุงศรีอยุธยา คือทำให้กรุงศรีอยุธยาเสียไพร่พล และทรัพย์สินสมบัติเป็นอันมาก เสียข้างเผือกอันเป็นของประดับบารมีคู่บ้านคูเมืองไปถึง ๔ เชือก ทั้งต้องเสียพระเตชานุภาพไป พวกเมืองขึ้นพากันขาดความยำเกรงตั้งแต่ก่อน เช่นพระยาปัตตานีได้ฉวยโอกาสยกกำลังเข้าโจมตี หากแต่ไทยยังมีกำลังตั้งอยู่ จึงปราบปรามพระยาปัตตานีลงได้ และพระเจ้าบุเรงนองยังวางอุบายให้ไทยแตกสามัคคีกันโดยแต่งตั้งตัวเป็นฝ่ายพระมหาธรรมราชา อุดหนุนด้วยวิธีต่าง ๆ ให้พระมหาธรรมราชามีอำนาจขึ้นทางเมืองเหนือ เช่นเหตุให้ทางกรุงศรีอยุธยาเกิดความไม่พอใจพระมหาธรรมราชาขึ้นทุกที

ในระหว่างนั้นพระเจ้าเชียงใหม่ได้คบคิดกับหัวเมืองตานทางทวาย มีแพ้ว, น่าน, ลำปาง และเชียงใหม่รวมกันตั้งตัวแข็งเมืองไม่ยอมขึ้นต่อพระเจ้าหงสาวดี ดังนั้นพระเจ้าบุเรงนองจึงขอทัพมาปราบปรามและเกณฑ์เอากองทัพพระมหาธรรมราชา ณ เมืองพิษณุโลกไปช่วยด้วย พระเจ้าเชียงใหม่สู้มิได้จึงยอมอ่อนน้อม และเจ้าเชียงใหม่ก็ถูกจับตัวได้ ส่วนเจ้าเมือง น่าน, แพ้ว, ลำปาง พากันหนีไปพึ่งพระไชยเชษฐาธิราชแห่งกรุงศรีสัตนาคนหุต ซึ่งอยู่ในแคว้นล้านช้าง พระเจ้าบุเรงนองขอให้ส่งตัวเจ้าเมืองทั้งสามพระไชยเชษฐาธิราชก็ไม่ยอม พระเจ้าบุเรงนองจึงให้พระมหาอุปราชายกทัพไปตีเวียงจันทน์ เจ้ากวาดค้อผู้คนชาวเมืองทรัพย์สินสมบัติรวมทั้งพระมหั

นางสนมกำนันของพระไชยเชษฐาธิราชส่งไปยังหงสาวดีทั้งสิ้น ส่วนพระไชยเชษฐาธิราชพาไพร่พลหลบอยู่ในป่าแล้วแต่งกองโจรคอยสกัดคัตตะเบียงพม่า เป็นเหตุให้ทหารพม่าอดอยากล้มตายลงมากจำต้องถอยออกจากเวียงจันทน์ พระไชยเชษฐาธิราชเข้าเมืองได้แต่ก็เป็นเดิมเมืองร้าง จึงคิดจะก่บ้านเมืองใหม่ และได้มีพระราชดำริไปทูลขอพระเทพกษัตริย์ต่อสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ๆ ก็โปรดพระราชทานให้เพราะหวัง อาศัยกำลังทาง กรุงศรีรัตนาคนหุตไว้ต่อสู้กับพม่า แต่เรื่องนพระมหาธรรมราชาได้ตอบหนังสือแจ้งไปยังหงสาวดี ขณะทูลขอหลวงกรุงศรีอยุธยาเชิญเสด็จพระเทพกษัตริย์ไปยังกรุงศรีรัตนาคนหุต ก็ถูกพม่าซึ่งพระเจ้าบุเรงนองส่งมาโจมตีระหว่างทางซึ่งเอาตัวพระเทพกษัตริย์ไปยังหงสาวดี สมเด็จพระมหาจักรพรรดิมีรับสั่งให้ทำประการใดทรงอภัยสนัก จึงมอบราชการให้พระมหินทร์ แล้วเสด็จออกผนวช และมีข้าราชการทั้งหลายออกบวชตามเสด็จเป็นจำนวนมากด้วย กำลังทางกรุงศรีอยุธยาอีกอ่อนแอเองทุกที่ พระมหาธรรมราชาถึงความยากแค้นกรุงศรีอยุธยา เพราะพระมหินทร์เป็นเพียงน้องของพระชายา พระมหินทร์จึงคบคิดกับพระไชยราชาธิราชจะกำจัดพระมหาธรรมราชาเสีย และได้ตั้งพระยาสุพรรณเขตไชยเป็นกองหน้าไปยังพิษณุโลกเพื่อเป็นไส้ศึก โดยทำท้าวจะไปช่วยต่อสู้กับพระไชยเชษฐาธิราช แต่พระยาสุพรรณเขตไชยกลับเอาความลับไปบอกกับพระมหาธรรมราชา ๆ จึงคิดอุบายทำแพไฟปล่อยให้เผากองทัพเรือของพระมหินทร์ ๆ เห็นพระมหาธรรมราชาสู้ตัวจึงยกทัพกลับนครศรีอยุธยา ส่วนพระมหาธรรมราชาจึงนำเรื่องไปทูลฟ้องพระเจ้าบุเรงนอง ๆ เคยสถาปนาให้เป็น "พระศรีสรรเพชญ์ เจ้าฟ้าพิษณุโลก" เรียกกันโดยทั่วไปว่า "เจ้าฟ้าสองแคว" ให้ครองเมืองพิษณุโลก เช่นประเทศราชขึ้นตรงต่อหงสาวดี

(๓) ทำสงครามกับพม่าครั้งที่ ๓ (คราวเสียกรุงศรีอยุธยา)

พระมหินทร์ทรงทราบว่า พระมหาธรรมราชาไปยังหงสาวดี ก็เกรงจะมีศึกใหญ่ มาตีเมือง จึงไปอ้อนวอนให้ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิลาผนวชกลับมาครองราชย์ตามเดิม ส่วนพระมหินทร์เอง ได้เสด็จไปเมืองพิษณุโลกในระหว่างที่พระมหาธรรมราชาไม่อยู่ และรับเอาพระวิสุทธิกษัตริย์ กับพระราชนัดดาตลงมาไว้ยังกรุงศรีอยุธยา พอพระมหาธรรมราชากลับมาทราบเรื่องก็กลับไปทูลพระเจ้าบุเรงนองถึงการกระทำของพระมหินทร์ พระเจ้าบุเรงนองจึงยกทัพใหญ่พร้อมด้วยไพร่พล ๕ แสน เข้าล้อมกรุงศรีอยุธยาไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๓ ทางกรุงศรีอยุธยา

ได้ใช้ปืนใหญ่ยิงบ่อนกันพระนครเป็นลำมากร พม่าไม่ลำมากรจะตีหักเอาพระนครได้ ประจวบกับ
 ขณะนั้นสมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงประสูติและสวรรคตลง พระมหินทรีได้ครองราชย์ทรงนาม
 ว่า "พระมหินทราธิราช" ชาวกรุงศรีอยุธยาช่วยกันรักษาพระนครไว้โดยเข้มแข็ง ภายใต้การ
 บังคับบัญชาของพระยาราม พม่าล้อมกรุงศรีอยุธยาอยู่ถึง ๕ เดือน จนถึงฤดูฝนก็ยกตีกรุงศรี
 อยุธยาไม่ได้ พระเจ้าบุเรงนองจึงคิดอุบายให้พระมหาธรรมราชาที่หนึ่งสือลับไปถึงพระวิสุทธิ-
 กษัตริย์ ให้ช่วยเกลี้ยกล่อมพระมหินทรีให้ยอมอ่อนน้อมโดยยอมส่งตัวพระยารามผู้บัญชา
 การรบป้องกันพระนครไปให้ พระเจ้าบุเรงนองก็จะยอมเลิกทัพกลับไป พระมหินทราธิราชเอาข้อ
 ความนี้ปรึกษาข้าราชการ เห็นพ้องต้องกันว่าควรส่งตัวพระยารามไปเพื่อจะได้เป็นการสงบศึก
 จึงจัดการส่งพระยารามไปให้ แต่แทนที่พม่าจะทำตามสัญญา กลับทำการโจมตีหนกมอของชน
 โดยเข้าใจว่าต้นพระยารามแล้วคงไม่มีใครสามารถป้องกันพระนครได้ดีเท่าพระยาราม ชาวเมือง
 เห็นพม่าเสียสัตย์ดังหนก ไกรธ พากันอาสารบป้องกันพระนครอย่างไม่เสียตายชีวิต พอถึงขณะนั้น
 พระไชยเชษฐาธิราชกรุงศรีสัตนาคนหุตได้ยกทัพลงมาหวังจะช่วยกรุงศรีอยุธยา ครั้นยกมาถึง
 สระบุรี ก็ถูกกองทัพของพระเจ้าบุเรงนองซึ่งซุ่มไว้ยกเข้าโจมตีโดยไม่ทันรู้ตัว กองทัพกรุงศรี
 สัตนาคนหุตจึงแตกพ่ายกลับไป พม่าพยายามล้อมและโจมตีกรุงศรีอยุธยาอยู่ ๗ เดือน ก็ยังเอา
 ชนะมิได้ จนถึงฤดูหนาว พระเจ้าบุเรงนองจึงวิตกกังวลมาก ในที่สุดจึงทำอุบายเกลี้ยกล่อม
 พระยาจักรีให้เข้าไปเป็นไส้ศึกในเมือง โดยฉ้อปล้อยตัวไป ทางกรุงศรีอยุธยาสำคัญว่า
 พระยาจักรีหลบหนีมาได้ก็ดีใจ เพราะกำลังขาดแคลนพลฝีมือ เมื่อได้ตัวพระยาจักรี (แขก)
 มาดงหน พระมหินทราธิราชก็มอบหน้าที่ป้องกันพระนครให้ พระยาจักรีเป็นคนไทยที่ทรยศ
 ต่อประเทศไทยและคนไทยด้วยกัน แทนที่จะช่วยป้องกันพระนครโดยสุจริตกลับแก้งย้ายทหารผู้
 ฝีมือไปไว้ป้องกันทางด้านที่ไม่สำคัญตามอุบายของพระเจ้าบุเรงนอง จนเกิดความปั่นป่วนอ่อนแอ
 แล้วส่งสัญญาไปยังพม่า ๆ ก็ยกทัพเข้าโจมตีกรุงศรีอยุธยาได้เมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๒

การสงครามครั้งนี้พม่าได้ลงทุนลงแรง เป็นอันมากประกอบ กับความเด็ดเดี่ยว ของพระเจ้า
 บุเรงนอง จึงทำการสำเร็จ ส่วนไทยนั้นถ้าไม่ถูกพระยาจักรีทรยศหักหลังแล้วก็คงไม่เสียกรุง
 เพราะระยะเพียงออกเดือนเดียวมักจะหลีกถอยมาก และพม่าก็ต้องถอยทัพกลับไปเอง เมื่อ
 พม่าตีกรุงศรีอยุธยาแตกแล้ว ก็ทำการยึดทรัพย์จับชะเลยทางปลอกรวมทั้งพระมหินทราธิราชส่งไป

หงส์ว่าดี แต่พระมหินทรราชิราชประชวรและสวรรคต ตกกลางทาง ส่วนทางกรุงศรีอยุธยา
 นั้นพระเจ้าบุเรงนองทรงตั้งให้พระมหาธรรมราชาเป็นผู้ครอง ทรงพระนามว่า "สมเด็จพระ
 พระศรีสรรเพชญ์" แต่ในทางประวัติศาสตร์มักใช้นามว่า "สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช"
 และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๑๑๒ เป็นต้นมา ไทยก็ต้องตกเป็นเมืองขึ้นของพม่าอยู่จนถึง พ.ศ.
 ๒๑๒๗ รวม ๑๕ ปี สมเด็จพระนเรศวรมหาราชจึงทำการกู้เอกราชได้

คำถามท้ายบท

๑. ท้าวศรีสุธาราจนทรม์เรื่องเสียดายปรากฏอยู่ในประวัติศาสตร์อย่างไร
๒. ใครเป็นผู้กำจัดขุนวรวงศาธิราชเสียดจากราชสมบัติ
๓. พระวัดพิทักษ์ศรีอยุธยา และพระเทพกษัตริย์ คือใคร มีเรื่องเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์
 ไทยอย่างไรบ้าง
๔. ทำไมจึงว่าสมเด็จพระสุริโยทัยทรงเป็นวีรสตรีไทย
๕. พม่ายกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยาได้โดยทางใดบ้าง
๖. จงแสดงถึงความสามารถของพระเจ้าชนะสิบทิศมาโดยย่อ
๗. ระหว่างที่ประเทศพม่าเกิดความยุ่งยากทางการเมืองนั้น ไทยในกรุงศรีอยุธยามีโอกาส
 ปรับปรุงบ้านเมืองอย่างไรบ้าง
๘. ศักยภาพเกี่ยวกับเรื่องช้างเผือกเกิดขึ้นได้อย่างไร
๘. เหตุใดสมเด็จพระมหาจักรพรรดิจึงออกผนวช
๑๐. พ.ศ. ๒๓๓๒ กรุงศรีอยุธยาต้องเสียแก่พม่าเพราะเหตุใด

กรมรัฐสภาประมวลกฎหมายอาญา

★ โดย บุญหยด พันธุ์เพ็ง อ.บ.

(ต่อจากฉบับก่อน)

๗๑. เมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้ใด ผู้นั้นยังมีได้รับโทษที่ดี ได้รับโทษแต่ยังไม่ครบถ้วนโดยหลบหนีไป ถ้ายังมีได้ตัวผู้นั้นมาจะถือว่าล่วงเลยการลงอาญาแก่ผู้นั้นเมื่อใด

ถ้ายังมีได้ตัวผู้นั้นมาเพื่อรับโทษนับแต่จนทมิคำพิพากษาถึงที่สุด หรือจนทมิผู้กระทำความผิดหลบหนีแล้วแต่กรณี เกินกำหนดเวลาดังจะกล่าวต่อไป เป็นอันงดเว้นการลงโทษ จะลงโทษผู้นั้นมิได้ คือ

๑. ยึดบับ สำหรับโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกยึดบับ
๒. ยึดห้าปี สำหรับโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยึดบับ
๓. ยึดปี สำหรับโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี
๔. ห้าปี สำหรับโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงมาหรือโทษอย่างอื่น

การยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับหรือการกักขังแทนค่าปรับ ต้องทำภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด มิเช่นนั้นจะยึดทรัพย์สินหรือกักขังมิได้

๗๒. ความผิดลหุโทษ คืออะไร และบทบัญญัติใดที่ใช้แก่ความผิดลหุโทษ

ความผิดลหุโทษ คือความผิดซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับเช่นความผิดยกนี้

บทบัญญัติที่ปรากฏในลักษณะ ๑ แห่ง ป. อาญา ให้ใช้ในกรณีแห่งความผิดลหุโทษด้วย เว้นแต่ ก. การกระทำความผิดลหุโทษ แม้กระทำโดยไม่มีเจตนาที่เป็นความผิด เว้นแต่ตามบทบัญญัติความผิดนั้นจะมีความบัญญัติให้เห็นเป็นอย่างอื่น

- ข. ผู้ใดพยายามกระทำความผิดลหุโทษ ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ
- ค. ผู้สนับสนุนในความผิดลหุโทษ ไม่ต้องรับโทษ

๗๓. ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ มื่ออย่างไรบ้าง

มาตรา ๕ คอ-

ก. ผู้ใดปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ ต้องระวางโทษประหารชีวิต ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น ก็ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน ส่วนผู้ใดกระทำการอันเป็นการเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ หรือรู้ว่าจะมีผู้ปลงพระชนม์ กระทำการอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ข. ผู้ใดกระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ ต้องระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ถ้าการกระทำความผิดนั้นจะเป็นอันตราแยกพระชนม์ ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต

ผู้ใดกระทำการอันเป็นการเตรียมเพื่อประทุษร้ายต่อพระองค์ หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ หรือรู้ว่าจะกระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ กระทำการอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบหกรับถึงยี่สิบปี

๗๔. ความผิดต่อพระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ มื่ออย่างไรบ้าง

มาตรา ๕ คอ-

ก. ผู้ใดปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษประหารชีวิต ผู้ใดพยายามกระทำการเช่นนั้น ก็ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ผู้ใดกระทำการอันเป็นการเตรียมเพื่อปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือเพื่อฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือรู้ว่าจะมีผู้ปลงพระชนม์แล้วกระทำการอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบสองรับถึงยี่สิบปี

ข. ผู้ใดกระทำการประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสรีภาพของพระราชินีหรือรัชทายาท หรือต่อร่างกายหรือเสรีภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบหกรับถึงยี่สิบปี รวมทั้งผู้พยายามกระทำการเช่นนั้นต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

ถ้าการกระทำนั้นผิดลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนมหรือชีวิต ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ถ้าการกระทำเป็นแต่เพียงการกระทำความผิดหรือรู้ว่าจะมีผู้ประทุษร้ายต่อพระองค์หรือเสวยภาพ ของพระราชินี หรือรัชทายาท หรือประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสวยภาพของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ แล้วกระทำการอันเป็นการช่วยปกปิดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปี

๓๕. ผู้สนับสนุนเกี่ยวกับความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท มีบทกำหนดโทษอย่างไร

ผู้สนับสนุนเกี่ยวกับความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท ในการกระทำตามที่บัญญัติไว้ใน ม. ๓๐๗-๓๓๐ กฎหมายกำหนดให้ลงโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

๓๖. การหมิ่นประมาทหรืออาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ มีโทษเพียงใด

ผู้ใดหมิ่นประมาท คุกคาม หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี

๓๗. ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักรที่เรียกว่า “กระทำความผิดฐานกบฏ” นั้นมีอย่างไรบ้าง

การที่จะถือว่าผู้ใดกระทำความผิดฐานกบฏนั้น จะต้องพิจารณาว่า ผู้นั้นใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

- (๑) ตั้งตั้งหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ
- (๒) ตั้งตั้งอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร หรืออำนาจตุลาการแห่งรัฐธรรมนูญ หรือให้ใช้อำนาจดังกล่าวแต่ไม่ได้ หรือ
- (๓) แบ่งแยกราชอาณาจักรหรือยึดอำนาจการปกครองใน ส่วนหนึ่ง ส่วนใดแห่งราชอาณาจักร

ถ้าเป็นไปตามนี้ ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดฐานกบฏ มีความผิดถึงประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต

กรรมรู้อบถวิ

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

★ โดย... ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์

- ๓๑ มิ.ย. - เจ้าฟ้าดีหนู นายกรัฐมนตรีกัมพูชา ได้ลาออกจากตำแหน่งแล้ว โดยอ้างว่าสุขภาพไม่สู้สมบูรณ์
- ๔ ก.ค. - วิทญ่มอสต์ โค้วประกาศปลดนายโมโดคอฟ นายคากาโนวิช และนายมาเดนกอฟ ออกทุกตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในพรรคคอมมิวนิสต์และในคณะรัฐบาล กับปลดนายเซมิตอฟ ออกจากเลขานุการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์ และส่งมาชิกดำรงของของคณะเปรชเดียม
- ๖ ก.ค. - สภาผู้แทนราษฎรลาวลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาลชุดใหม่ที่ทำของสงครามวงศ์จัดตั้งขึ้นเป็นที่เชื่อกันว่าเจ้าสว่างวัฒนา รัชทายาทแห่งราชบัลลังก์ลาวคงจะขอรับรองให้เจ้าสุวรรณภูมาพยายามแก้ไขวิกฤติทางทางการเมืองต่อไป
 - นายริชาร์ด นิกสัน รองประธานาธิบดีอเมริกัน แถลงว่า การปลดบุคคลสำคัญ ของไซเวียตออกจากตำแหน่งเป็นความพยายามของนิกิตา ครุสเชฟ เดชาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ไซเวียตที่จะโค่น ผู้ที่ตั้งควเป็นปฏิปักษ์เพื่อเขา จะครองอำนาจ สติธิราชอยู่แต่ผู้เดียว
- ๗ ก.ค. - อธิปไตยกับชเวีย มิได้ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา ที่จะช่วยเหลือ จอร์แดน ทางการคลังทดแทนที่อังกฤษระงับการให้เงินยอกหนน จอร์แดนจะขอความช่วยเหลือสหรัฐอเมริกา แต่จะไม่รับความช่วยเหลือชนิดเงินช่วยเหลือเงิน
 - กองทหารของซาอุดีอารเบียได้เคลื่อนไปยังริมอ่าวอากาบาเพื่อเตรียมช่วยเหลือ จอร์แดนในกรณีที่ยึดระเบิดตะเมิตซ์ห้ามการเดินเรือในอ่าวนั้น
 - รัฐบาลอาเจนตินประกาศคัดค้านพันธภาพทางการทูตกับประเทศเดเนซเฮลา เพราะประเทศนั้นยอมให้พลเอกเปเรอน ประธานาธิบดีคนก่อนของอาเจนตินเข้าไปดำเนิน

การเคลื่อนไหวกองการเมือง และรัฐบาลเวเนซุเอลาไม่ยอมรับรัฐบาลชั่วคราวของ
อาเจนติน

- ๗ ก.ค. - เนห์รู นายกรัฐมนตรีอินเดีย ไปถึงกรุงเฮก โดยจะเข้าเฝ้าพระนางเจ้าจูลีเยนา แห่ง
ฮอลันดา และพบหารือกับนายจิดเดียมเตร็ด นายกรัฐมนตรีฮอลันดา
- นายคังคะ ประสาท อาจารย์ยะนายกรัฐมนตรีเนปาลกับคณะขอลาออกจากตำแหน่ง
เพื่อสืบเปลี่ยนตัวรัฐมนตรีใหม่
- ซีเรียใช้ปืนกลระดมยิงมายังแนวของอิสราเอล ณ ทะเลสาบฮุเล ยังผลให้ผู้สังเกต
การณ์ทางทหารของสหประชาชาติต้องหยุดภัยอยู่กว่าสองชั่วโมง
- ดั่งฆราวาสมาการืออด แสดงว่า เคอร์ก็คควรจะอยู่นอกวงในการเจรจาปัญหาไซปรัส
ในอนาคต เพราะปัญหาไซปรัสมิได้เป็นข้อขัดแย้งระหว่างกรีกกับเคอร์ก็ค หรือ
ระหว่างอังกฤษ กรีก และเคอร์ก็ค แท้จริงเป็นเรื่องระหว่างอังกฤษกับประชากร
แห่งไซปรัส
- นายกรัฐมนตรีสวีเดนแห่งปากีสถานได้เข้าพบจอมพลฟรังโก ประมุขแห่งสเปน
และหลังจากนั้นได้มีการลงนามในสนธิสัญญาด้านสภาพและพันธไมตรีระหว่างกัน
- ๓๐ ก.ค. - พลเอก ฟรังโก ประมุขสเปน กับนายพลซาตาซาร์ นายกรัฐมนตรีโปรตุเกส ได้
พบและหารือเรื่องความร่วมมือทางทหาร การเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- นายมาเดนมกอฟ บุคคลชนผู้นำของไซเวียต ซึ่งถูกปลดทุกตำแหน่งได้ถูกย้ายไปดำรง
ตำแหน่งผู้จัดการ โรงงาน ไฟฟ้า น้ำตกใน วิทยาลัยศึกษาด้าน ทางภาค กลาง ของไซเวียต
วิทย์มอด โคว์อ้างว่ามีได้มีการกำจัดมาเดนมกอฟและผู้ถูกปลดคนอื่น
- ๓๓ ก.ค. - อากาข่าน ประมุขชาวมุสลิมนิกายฮิสโมรี จำนวน ๒๐ ล้าน ถึงมรณะกรรม ณ
นครเจนีวา
- ๓๓ ก.ค. - พิณกรรมอากาข่าน ระบุตำแหน่งประมุขฮิสโมรีแก่เจ้าชายกาติม โอโรด์เจ้าชาย
ฮาดิข่าน และขนานนามว่า "อากาข่านที่ ๕"
- ๓๕ ก.ค. - กษัตริย์มหินทราแห่งเนปาลทรงมอบหมายให้ ดร. เค็งทึ่ หัวหน้าพรรคฝ่ายซ้าย จัด
ตั้งคณะรัฐบาลชุดผสมภายหลังจากที่นายคังคะ ประสาท อาจารย์ยะ นายกรัฐมนตรี
เนปาล คนก่อนได้ลาออก

หน้าที่ราชการกรมต่างๆ

★ โดย.....เฉลิม สิงห์กุล

หน้าที่ราชการของกรมศิลปากร

หน้าที่ทั่วไป

๑. รักษา ฟื้นฟู และเผยแพร่แบบอย่างศิลปไทยเพื่อรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ
 ๒. รักษา ค้นคว้า และเผยแพร่ประวัติศาสตร์ อักษรศาสตร์และวรรณกรรม ระเบียบประเพณี และพุทธศาสนา
 ๓. จัดการหอสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่พระราชอาณาจักร
 ๔. ควบคุม รักษา บรณะ และค้นคว้าโบราณวัตถุสถานของชาติที่พระราชอาณาจักร ตลอดจนงานทางด้านโบราณคดีทั้งปวง
 ๕. เก็บ รักษา บันทึก และรวบรวมบรรดาเหตุการณ์และเอกสารสำคัญของชาติ
 ๖. ก่อสร้างและซ่อมแซมสถานที่ราชการและพระราชฐาน ตลอดจนศิลปวัตถุทางพระพุทธศาสนาและอนุสาวรีย์
 ๗. จัดการศึกษาให้กุลบุตรกุลธิดามีความรู้ในทางปฏิมากรรม จิตรกรรม คีตศิลป์ นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ สถาปัตยกรรม ช่างแกะ ช่างสลัก ช่างกลึง วิชาหอสมุด และวิชาการโบราณคดี
- กรมศิลปากรแบ่งส่วนราชการออกดังนี้
๑. สำนักงานเลขานุการกรม มีหน้าที่ดำเนินงานฝ่ายธุรการของกรม ประสานงานและให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่กองต่างๆ ติดต่อของกิจการและบุคคลภายนอกในทางธุรการ แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๓ แผนก คือ
 - (๑) แผนกสารบรรณ มีหน้าที่โต้ตอบ รับ ส่ง และเก็บ รวบรวมทั้งประวัติและทะเบียน
 - (๒) แผนกคลัง มีหน้าที่ในทางการเงิน การบัญชี และการพัสดุ
 - (๓) แผนกเผยแพร่และสถิติ มีหน้าที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ และการสถิติ ทะเบียนบ้าน

ข้าราชการ ทะเบียนวิทยฐานะ ทะเบียนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทะเบียนยานพาหนะ ฯลฯ
ทั้งของกรมกองและของข้าราชการ งานในด้านสถิติเป็นงานเกี่ยวกับสถิติทุกแขนง ส่วนงาน
ด้านเผยแพร่หนังสือพิมพ์ทางเผยแพร่ด้วยเอกสาร ด้วยบทความกระจายเสียง ทางวิทยุ ด้วยภาพ

๒. กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ มีหน้าที่ดำเนินงานเกี่ยวกับหอสมุดแห่งชาติและ
สาขา อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้าค้นคว้าหาความรู้จากตำราต่าง ๆ ทำการพิมพ์
หนังสือที่มีประโยชน์ออกเผยแพร่ แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๖ แผนกคือ

(๑) แผนกค้นคว้า มีหน้าที่เกี่ยวกับการค้นคว้า จัดพิมพ์หนังสือและทำหน้าที่ฝ่าย
ธุรการของกองด้วย

(๒) แผนกแปล มีหน้าที่เกี่ยวกับการแปลเอกสารต่าง ๆ และจัดแปลคำราคาความรู้จาก
ภาษาต่างประเทศ และจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย

(๓) แผนกเรียบเรียง มีหน้าที่เกี่ยวกับการเรียบเรียงเอกสารต่าง ๆ ที่เป็นทั้งตำราและ
เกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญ

(๔) แผนกหอขีรวุช มีหน้าที่ควบคุมดำเนินงานในหอสมุดขีรวุช จัดระเบียบ
รักษาหนังสือที่ให้ประชาชนยืมอ่านค้นคว้าต่าง ๆ

(๕) แผนกหอขีรญาณ มีหน้าที่ควบคุมดำเนินการ รักษาตีพิมพ์ จัดระเบียบ
รักษาหนังสือตงเขียน ตรวจจัดสอบอ่านและคัดสำเนาจารึกโบราณ

(๖) แผนกหอตำรางและหอสมุดสาขา มีหน้าที่ควบคุมเก็บรักษาทำบัญชีหนังสือและ
สิ่งของในหอสมุดตำราง เปิดให้ประชาชนอ่านและจัดการในเรื่องสาขาหอสมุด

๓. กองจดหมายเหตุแห่งชาติ มีหน้าที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการรวบรวมเหตุการณ์ทั่วไป
ทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวกับประเทศไทย พร้อมด้วยภาพถ่ายเหตุการณ์ แบ่งเป็น ๒ แผนก

(๑) แผนกบันทึกเหตุการณ์ มีหน้าที่บันทึกเหตุการณ์ภายในประเทศและที่เกี่ยวข้องด้วยเรื่อง
ของประเทศไทย ถ้าเหตุการณ์ใดควรจะได้ถ่ายภาพหรือบันทึกเสียงไว้ ก็จัดทำไปด้วย เพื่อให้
เป็นหลักฐานสมบูรณ์ในทางประวัติศาสตร์ต่อไป

(๒) แผนกเอกสารสำคัญ มีหน้าที่เก็บเอกสารสำคัญของชาติ ไว้เป็นหลักฐานต่อไป

๔. กองโบราณคดี มีหน้าที่ดำเนินงานด้านโบราณคดี จัดการพิพิธภัณฑสถานและ
ชุดแต่งบูรณะโบราณวัตถุสถานและศิลปวัตถุต่าง ๆ แบ่งเป็น ๖ แผนกคือ

(๑) แผนกวิชาการ มีหน้าที่

(ก) ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปกรรม และการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ว่าด้วยการตรวจโบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่นำส่งออกนอกพระราชอาณาจักร

(ข) จัดทำสถิติ ค้นคว้าและหาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศิลปกรรม

(ค) จัดทำตำราการศึกษาประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศิลปกรรม

(ง) เผยแพร่ความรู้ทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์และศิลปกรรม

(จ) ติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้กับนักโบราณคดีต่างประเทศ

(ฉ) ติดต่อกับพิพิธภัณฑสถานต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ

(๒) แผนกสำรวจ มีหน้าที่

(ก) จัดการสำรวจโบราณวัตถุ โบราณสถานและศิลปวัตถุที่ยังไม่ได้ขึ้นบัญชีและที่ขึ้นบัญชีไว้ตามพระราชบัญญัติแล้ว

(ข) จัดทำแผนที่และแผนผังของโบราณสถานต่าง ๆ ตลอดจนสถานที่ ๆ เป็นหลักฐานในทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี

(ค) ถ่ายภาพและเก็บรักษารูปถ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโบราณวัตถุสถานและศิลปวัตถุ อันเป็นความรู้ในทาง โบราณคดีประวัติศาสตร์และศิลปกรรม

(ง) ติดต่อร่วมมือกับ แผนก ชุดค้น และ แผนก โบราณสถาน ในการ ออกสำรวจ เพื่อทำการขุดค้นหรือขุดแต่งและบูรณะซ่อมแซม โบราณวัตถุสถาน

(จ) จัดทำสถิติและหลักฐานในการดำเนินการออกสำรวจโบราณวัตถุสถาน

(๓) แผนกขุดค้น มีหน้าที่

(๑) ขุดค้นโบราณวัตถุสถานทั่วพระราชอาณาจักร

(๒) ขุดแต่งโบราณสถานและสถานที่ต่าง ๆ ทั่วพระราชอาณาจักร ซึ่งพิจารณาเห็นว่ามีความสำคัญอันเป็นประโยชน์ในการศึกษาประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศิลปกรรม

(๓) จัดทำสถิติและหลักฐานต่าง ๆ ในการขุดค้นหรือขุดแต่ง

(๔) ติดต่อร่วมมือกับแผนกสำรวจและแผนกโบราณสถาน ในการ ออกทำการขุดค้นหรือขุดแต่ง เพื่อทำการสำรวจและบูรณะซ่อมแซมโบราณวัตถุสถานที่ได้ขุดค้นหรือขุดแต่งแล้ว

(๔) แผนกโบราณสถาน มีหน้าที่

(ก) ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยโบราณสถาน ฯ ในเรื่องการรักษาโบราณวัตถุสถาน

(ข) ควบคุมและดูแลรักษาโบราณสถานที่มีชั้นบัญชีแล้วทั่วพระราชอาณาจักร

(ค) ซ่อมแซมโบราณวัตถุสถานทั่วพระราชอาณาจักร

(ง) ติดต่อร่วมมือกับแผนกสำรวจ และแผนกชดคันในการบูรณะซ่อมแซมโบราณวัตถุสถานที่มีแผนกสำรวจและแผนกชดคันได้ดำเนินการแล้ว

(๕) แผนกพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มีหน้าที่

(ก) ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยโบราณสถาน ฯ ในเรื่องการจัดพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

(ข) รักษาบัญชีและทรัพย์สินสมบัติของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

(ค) ดูแลรักษาสถานที่ภายในบริเวณพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

(ง) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่เข้าชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

(ฉ) จัดหาโบราณวัตถุและศิลปวัตถุเพิ่มเติมเข้าเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถาน

(ช) ติดต่อร่วมมือกับแผนกชดคัน ในการนำโบราณวัตถุที่ชดคันได้เข้าเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

(ซ) ติดต่อร่วมมือกับแผนกวิชาการ ในการเผยแพร่ความรู้ในทางโบราณคดีเกี่ยวกับโบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

(๖) แผนกพิพิธภัณฑสถานห้วงเมือง มีหน้าที่

(ก) หาทางส่งเสริมให้มีสาขาพิพิธภัณฑสถานในส่วนภูมิภาคมากขึ้น

(ข) ควบคุม และดูแล รักษาบัญชี และทรัพย์สิน ของสาขาพิพิธภัณฑสถาน แห่งชาติในส่วนภูมิภาคที่ได้จัดตั้ง ขึ้นแล้ว

(ค) ติดต่อกับแผนกพิพิธภัณฑสถานพระนคร ขอแบ่งของไปตั้งแสดงตามสาขาพิพิธภัณฑสถานในส่วนภูมิภาค

(ง) จัดทำสถิติจำนวนผู้เข้าชมสาขาพิพิธภัณฑสถานในส่วนภูมิภาค

(จ) จัดหาโบราณวัตถุ และ ศิลปวัตถุ เพิ่มเติม เข้าเก็บ รักษาไว้ ตามสาขา พิพิธภัณฑสถาน

๕. กองสถาปัตยกรรม มีหน้าที่ดำเนินการงานด้านการสถาปัตยกรรมก่อสร้าง ซ่อม

แซมพระราชฐาน สถานที่ราชการอันเป็นแบบสถาปัตยกรรมสากล เขียนออกแบบแปลนการก่อสร้าง แบ่งเป็น ๓ แผนกคือ

- (๑) แผนกรับงาน มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับงาน ก่อสร้าง เรียกประกวดราคาและทำสัญญาก่อสร้าง เก็บรักษาแบบพิมพ์แผนผังและปฏิบัติงานราชการของกอง
- (๒) แผนกแบบแปลน มีหน้าที่เกี่ยวกับการออกแบบและเขียนแบบสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ
- (๓) แผนกก่อสร้าง มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจงาน และควบคุมงานก่อสร้างต่าง ๆ

๖. กองหัตถศิลป์ มีหน้าที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการช่างฝีมืออันเป็นศิลปไทยและการสถาปัตยกรรมท่งมรดก

เช่นออกแบบสร้างโบสถ์ วิหาร วัดวา อาราม การช่างปั้น ช่างเขียน และช่างเบ็ดเตล็ดตลอดจนปั้นหล่อรูปอนุสาวรีย์ และบุคคลสำคัญ กองนี้ไม่แบ่งแผนก

๗. กองการสังคีต มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการแสดงโขน ละครพ็อนรำแบบ

ไทย คนตรีไทย คนตรีสากล และดำเนินงานด้านให้การศึกษา วิชาดุริยางคศิลป์ และนาฏศิลป์ แบ่งเป็น ๕ แผนกคือ

- (๑) แผนกวิชาการ มีหน้าที่เกี่ยวกับด้านวิชาการ การบันทึกเพลงไทยเป็นโน้ตสากล ทำสูจิบัตรการแสดง ให้ความความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะนำมาแสดง และการแต่งตัวและสร้างฉาก
- (๒) แผนกดุริยางค์ไทย มีหน้าที่เกี่ยวกับดนตรีไทยและการขับร้อง
- (๓) แผนกดุริยางค์สากล มีหน้าที่เกี่ยวกับดนตรีสากลและการขับร้อง
- (๔) แผนกนาฏศิลป์ มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดและอำนวยความสะดวกแสดงโขน ละคร ควบคุมรักษาเครื่องละครและพัสดุต่าง ๆ เกี่ยวกับโขนละคร

(๕) แผนกโรงเรียนนาฏศิลป์ มีหน้าที่ดำเนินการศึกษาของโรงเรียนนาฏศิลป์โรงเรียน

นรชนกเรียนที่จังหวัดต่าง ๆ มีหนังสือฝากมาเป็นทางราชการ จังหวัดละหนึ่งคนเป็นหญิงหรือชายก็ได้ นักเรียนต้องมีอายุไม่เกิน ๑๓ ปี มีความรู้สอบได้ได้ชั้นประถมปีที่ ๕ ไม่มีโรคติดต่อหรือโรคที่ขัดต่อการเล่าเรียน มีความประพฤติดีและมีอุปการะของบริวารที่จะอุดหนุนค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในโรงเรียน นักเรียนหญิงต้องอยู่กินประจำในโรงเรียน นักเรียนชายจะพำนักที่ใดก็ได้

องค์การดุริยางคนาฏศิลป์

องค์การนี้จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การนาฏดุริยางคศิลป์ พ.ศ. ๒๔๙๘ มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นผู้บริหารงาน ประกอบด้วยประธานกรรมการ ผู้อำนวยการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่า ๔ คน แต่ไม่เกิน ๖ คน องค์การนี้มีได้ตั้งกัตกรมศิลปากร แต่การบริหารงานมีส่วนสัมพันธ์กันโดยใกล้ชิด คือ งานเกี่ยวกับดุริยางคนาฏศิลป์ กองการตั้งกัตกรมศิลปากรเป็นฝ่ายวิชาการ และให้องค์การดุริยางคนาฏศิลป์เป็นฝ่ายปฏิบัติการ องค์การนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. ฟื้นฟู บำรุงรักษานาฏศิลป์ กัตศิลป์ ดุริยางคศิลป์ของไทยและจัดทำสิ่งซึ่งเป็นอุปกรณ์แก่การมหรสพ เพื่อให้ถูกต้องตามแบบแผน และเพื่อเป็นเครื่องแสดงวัฒนธรรมของชาติ
๒. ผดุง ส่งเสริมฐานะและเกียรติศักดิ์ของนาฏศิลป์ กัตศิลป์ และดุริยางคศิลป์
๓. จัดให้มีการแสดงละคร พิธีรำ ขับร้อง ดนตรีเพื่อเผยแพร่ เพื่อความบันเทิงแก่ประชาชน หรือเพื่อหารายได้ ทุนตลอดจนถ่ายทำและฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ
๔. ดำเนินการใด ๆ อันจะนำมาซึ่งความเจริญแก่กิจการขององค์การ องค์การนี้มีหน้าที่
 ๑. รับถ่ายทอดศิลป์และแบบแผนต่าง ๆ ในทางนาฏศิลป์ กัตศิลป์ และดุริยางคศิลป์ จากกองการตั้งกัต กรมศิลปากรมาดำเนินงาน
 ๒. หารายได้ เพื่อดำรงอยู่ขององค์การเป็นหน้าที่สำคัญที่สุด
 ๓. แสดงโขน ละคร และดนตรีทุกแบบทุกชนิดให้ถูกต้องตามแบบแผนและตามธรรมเนียมโดยไม่มีกำหนดฤดูแสดง
 ๔. ช่วยเหลือการแสดงของทางราชการเท่าที่จะไม่เสียหายขององค์การ

หนังสือที่ควรดูในการสอบวิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งกรมศิลปากร

๑. บันทึกคำบรรยายการคลัง ของนายป๋วย อึ๊งภากรณ์
๒. พระราชบัญญัติกัตศิลป์ พ.ศ. ๒๔๙๕
๓. หน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรม (สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการศาสนา กรมการวัฒนธรรม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรมศิลปากร)

หน้าที่ราชการของสำนักงานและกรมในกระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการต่างประเทศ
ราชการออกดังต่อไปนี้

สำนักงานปลัดกระทรวง

๑. กองกลาง มีหน้าที่

(๑) รับผิดชอบ

การรับและส่งหนังสือและโทรเลข การขนส่ง การจัดให้ผู้มาติดต่อพบกับเจ้าหน้าที่

(๒) ลงทะเบียน

ก. ทะเบียนทั่วไป

ลงทะเบียนทั่วไปสำหรับหนังสือเข้าทุกฉบับ และจ่ายให้เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนของกรม รวม
ทั้งสำนักงานปลัดกระทรวง และลงทะเบียนทั่วไปสำหรับหนังสือออกทุกฉบับ และมอบให้
เจ้าหน้าที่รับส่ง

ข. ทะเบียนสำหรับสำนักงานปลัดกระทรวง ลงทะเบียนเฉพาะหนังสือและโทรเลขเข้า
ของสำนักงานปลัดกระทรวง และมอบให้หัวหน้ากองกลางเพื่อเสนอปลัดกระทรวง มอบหนังสือ
ออกให้เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนทั่วไป และมอบโทรเลขออกให้เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนโทรเลข และลง
ทะเบียนเฉพาะหนังสือและโทรเลขออกของสำนักงานปลัดกระทรวง

(๓) ดำเนินการ การร่าง การส่งผ่าน การวางระเบียบปฏิบัติ การรักษาระเบียบ
คำสั่งและนโยบายของกระทรวง และรัฐบาลซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงจะต้องถือเป็นแนวทาง
ปฏิบัติ บัญชีค้าง

(๔) พิมพ์ พิมพ์ต้นฉบับและสำเนา

(๕) ทะเบียนประวัติ อัตรากำลัง การบรรจุ การแต่งตั้ง การฝึกหัดอบรม ทะเบียน
ประวัติ จรรยาบรรณ บัตรประจำตัวข้าราชการ เรื่องเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
พลเรือน เรื่องเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สัมฤคเวลาดำเนินงาน

๒. กองการกงสุล หน้าที่กงสุล วิถีปฏิบัติของกงสุล อนุสัญญาการกงสุล สิทธิและ
ความคุ้มกันของกงสุล การรวมเนียบการกงสุล การเรือ มรดกและผลประโยชน์ของคนชาติไทย
ในต่างประเทศ อนุสัญญาเกี่ยวกับเชลยศึกและกาชาด อนุสัญญาเกี่ยวกับการคุ้มครองพลเรือน

ในระหว่างสงคราม การส่งคนชาติไทยกลับเมืองเดิม นิตินครณ์ สถานของคนชาติไทยในต่าง
ประเทศ เรื่องสัญชาติ หนังสือสำคัญแสดงสัญชาติ สถานภาพของผู้ที่อยู่ในความคุ้มครองของ
ประเทศไทย การร้องขอให้กลับประเทศและนำส่งหมายของศาล การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การ
ทะเบียนครอบครัวของคนชาติไทยในต่างประเทศ การเนรเทศ ปัญหาหลักการเกี่ยวกับหนังสือ
เดินทาง การศึกษาและงานของคนชาติไทยในต่างประเทศ

๓. กองคลัง การสำรวจบรรณ งบประมาณ รักษาระเบียบคำสั่งเกี่ยวกับการเงิน เบ็ด
เครติดเงินเดือน เงินเพิ่มของข้าราชการที่ประจำในต่างประเทศกับเงินบำนาญของข้าราชการ
ต่างประเทศและเงินค่าใช้สอย การจร ของส่วนราชการในต่างประเทศ

รายได้ ว่างฎีกาเบิกและจ่ายเงินเดือน เงิน พ. และเงินค่าใช้สอยการจรของกระทรวง
เงินบำเหน็จบำนาญของข้าราชการ รักษาทะเบียนเงินเดือนและเงิน พ. การบัญชีสำนวนรูป
ภาษีเงินได้ เงินสะสมของข้าราชการ

งบเดือนของส่วนราชการในต่างประเทศ

ควบคุมเครื่องพัสดุตลอดจนการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ ดูแลสถานที่ราชการควบคุม
การโรง คนสวน และคนยาม รับและสั่งตั้งของราชการของกระทรวง ร่วมจัดการเอง
รับรอง ดูแลรักษายานยนต์

๔. กองโทรเลข การจัดทำประมวลโทรเลข ลงทะเบียนทั่วไปสำหรับโทรเลขเข้าทุก
ฉบับ ถอดประมวลโทรเลขและคัดสำเนาให้เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนของกรม รวมทั้งดำเนินงานปลัด
กระทรวง ลงทะเบียนทั่วไปสำหรับโทรเลขออกทุกฉบับ เข้าประมวลโทรเลข และมอบโทรเลข
ให้เจ้าหน้าที่รับส่งคัดสำเนาโทรเลขให้เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนของกรมรวมทั้งดำเนินงานปลัดกระทรวง

๕. กองบรรณสาร มีหน้าที่เกี่ยวกับการเก็บหนังสือถาวร ห้องสมุด การทำบันทึก
ประวัติศาสตร์

๖. กองแปล มีหน้าที่เกี่ยวกับการแปลเอกสาร ที่กรมและดำเนินงานปลัดกระทรวง
ส่งมาให้

๗. กองพาณิชย์ มีหน้าที่เกี่ยวกับการส่งของจากต่างประเทศ พาณิชโยบาย

๘. กองสารนิเทศ มีหน้าที่เกี่ยวกับการติดต่อกับกรมประชาสัมพันธ์และหนังสือพิมพ์
ประมวลข่าวการประชุม ตรวจข่าวและการแก้ไขข่าว การคัดหนังสือพิมพ์

๕. กองหนังสือเดินทาง มีหน้าที่เกี่ยวกับการออกหนังสือเดินทางไทย การต่ออายุและ
เพิ่มชื่อประเทศ การออกหนังสือเดินทางหมู่ การออกเอกอัครราชทูตเดินทางแก่คนต่างด้าว การ
ตรวจลงตราแก่คนต่างด้าว

๑๐. สถานราชการในต่างประเทศ สถานทูตและสถานกงสุลต่าง ๆ ประจำต่างประเทศ

กรมพิธีการทูต

๑. กองการทั่วไป ทำหน้าที่เลขานุการกรม ทำการสารบรรณและรักษาระเบียบคำสั่ง
และนโยบายของกระทรวง ฯ และรัฐบาลซึ่งกรมจะต้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ดูแลบัญชีงานค้าง
และหน้าทอน ฯ เกี่ยวกับ พระราชดำรัส พระราชดำรัสมอบอำนาจเต็ม ตั๋วสัญญาบัตรตราตั้งและ
อนุมัติบัตร การแต่งตั้งทูต ทูตฝ่ายทหารและฝ่ายอื่น ๆ และกงสุลของประเทศไทยประจำต่าง
ประเทศและการแต่งตั้งของต่างประเทศประจำประเทศไทยด้วยกัน ดัทยาบันและพิธีตั้งนามสนธิ-
สัญญา เอกอัครราชทูตและความคุ้มกันทางการทูต บรรดาเรื่องเกี่ยวกับพิธีต่าง ๆ บรรดาเรื่องที่เกี่ยวข้อง
กับพระมหากษัตริย์ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยให้แก่ชาวต่างประเทศและเครื่องอิสริยาภรณ์ต่าง
ประเทศให้แก่คนไทย ร่างสุนทรพจน์ ดำรัสและโทรเลขอัยยาศัยไมตรี บัญชีรายนามคณะทูตานุ-
ทูตและผู้แทนฝ่ายกงสุล

๒. กองรับรอง มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับรองคณะทูตต่างประเทศและแขกผู้มาเยี่ยม
การจัดเรื่องพหุทกษและเลี้ยงรับรองแขกผู้มาเยี่ยม อำนาจความสะดวกและช่วยเหลือคณะทูตต่าง
ประเทศที่มาเยี่ยมประเทศไทยและคณะทูตไทยที่จะไปเยี่ยมประเทศต่าง ๆ พิธีเลี้ยงรับรอง ถ้ามี
ชาวใต้ เครื่องแบบอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือสำหรับบุคคลในคณะทูตานุทูต และผู้แทน
ฝ่ายกงสุลในต่าง ๆ

กรมยุโรปและอเมริกา

มีหน้าที่เกี่ยวกับให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรี ในนโยบาย ที่จะพึงปฏิบัติกับ ความสัมพันธ์ทาง
การเมือง ทางเศรษฐกิจ และทางอื่น ๆ ระหว่างประเทศไทยกับประเทศในยุโรปและอเมริกา
พิจารณาศึกษา และวิเคราะห์บรรดารายงานที่ได้รับจากผู้แทนไทยในต่างประเทศและทางอื่น ๆ ใน
ประเทศที่เกี่ยวข้องของร่างคำสั่งรัฐมนตรี โดยทำการปรึกษาหารือกับกรมอื่น ๆ ในกระทรวงเพื่อส่งไปยัง

ผู้แทนไทยในประเทศที่เกี่ยวข้อง แจงเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้แทนไทยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องทราบ ดำรงความสัมพันธ์และเจรจากับบรรดาผู้แทนของประเทศที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยและทำการอื่นที่กระทรวงการต่างประเทศพึงกระทำในเรื่องต่าง ๆ ที่ได้กล่าวข้างต้น แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๒ กองคือ

๑. กองทั่วไป มีหน้าที่เกี่ยวกับการเลขานุการ ทำการสำรวจบรรณและรักษาทะเบียนคำสั่งและนโยบายของกระทรวง และรัฐบาลซึ่งกรมจะต้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติคุณแลบัญญัติซึ่งงานค้าง

๒. กองยุโรป มีหน้าที่เกี่ยวกับที่กล่าวข้างต้น ในประเทศต่าง ๆ ในภาคพื้นยุโรป

๓. กองอเมริกา มีหน้าที่เกี่ยวกับที่กล่าวข้างต้นเช่นกองยุโรป ในประเทศคานาดา สหรัฐอเมริกา คอลอมเบียประเทศในลาตินอเมริกา

กรมสหประชาชาติ

มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในนโยบายที่จะพึงปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ของสหประชาชาติ และดำเนินการที่เหมาะสม ทำการติดต่อกับสำนักงานของสหประชาชาติ และทบวงการชำนัญพิเศษในประเทศไทย แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๒ กองคือ

๑. กองการทั่วไป ทำหน้าที่เลขานุการกรม ทำการสำรวจบรรณและรักษาทะเบียนคำสั่งนโยบายของกระทรวงและรัฐบาลซึ่งกรมจะต้องถือเป็นแนวปฏิบัติ คุณแลบัญญัติซึ่งงานค้างการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลยุติธรรมระหว่างประเทศและศาล ประจำอนุญาตุตุลาการ จำแนกประเภทและเก็บรักษาเอกสารสหประชาชาติ การแต่งตั้งคณะผู้แทนไทยในการประชุมของสหประชาชาติ เรื่องเกี่ยวกับสำนักงานเลขาธิการสหประชาชาติ งบประมาณและการเงินแผนการอบรม การประชุมเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสหประชาชาติ การประชุมระหว่างประเทศ

๒. กองการเมือง มีหน้าที่เกี่ยวกับพลังงานปรมาณู การลดกำลังรบ คณะกรรมการเสนาธิการทหาร คณะมนตรีภาวะทรัสตี หลักระเบียงของประชากร สหภาพเพื่อสันติภาพ คณะมนตรีความมั่นคง การวิวัฒนาการใหม่ของสหประชาชาติ การเลือกตั้งในคณะมนตรี และคณะกรรมการต่าง ๆ ของสหประชาชาติ

๓. กองสังคม มีหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องฝิ่น และยาเสพติดให้โทษ องค์การการกรรมการระหว่างประเทศ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ องค์การอนามัยโลก ผู้อพยพและบุคคลพลัดถิ่น ดิจิมีนุษยชน สถานภาพสตรี เสรีภาพในการดำรงชีวิตชนส่วนน้อย กองทุนระหว่างประเทศสำหรับเด็กแห่งสหประชาชาติ องค์การที่มีใช้ของรัฐบาลสมาคมสหประชาชาติแห่งประเทศไทย การค้าหญิงและเด็ก การคัดค้านในทางสังคม คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวกับการสังคม

๔. กองเศรษฐกิจ มีหน้าที่เกี่ยวกับการธนาคารระหว่างประเทศ เพื่อการบูรณและพัฒนาการ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ การช่วยเหลือทางวิชาการของสหประชาชาติ ความคลั่งคลายทางเศรษฐกิจคณะกรรมการเศรษฐกิจสำหรับเอเชียและตะวันออกไกล องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ การบินพลเรือน การคมนาคมและการขนส่ง องค์การอุดมศึกษาแห่งโลก คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ

กรมเอเชียและแอฟริกา

มีหน้าที่ให้ความปรึกษา แก่รัฐมนตรีในนโยบาย ที่จะพึงปฏิบัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางการเมือง การเศรษฐกิจและทางอื่น ๆ ระหว่างประเทศไทยกับประเทศในเอเชียและแอฟริกา พิจารณาศึกษาและวิเคราะห์บรรดารายงานที่ได้รับจากผู้แทนไทยในต่างประเทศ และจากแหล่งอื่น เกี่ยวกับการคลั่งคลายทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ และทางอื่น ๆ ในประเทศที่เกี่ยวข้อง ร่างคำสั่งรัฐมนตรีโดยทำการปรึกษาหารือกับกรมอื่น ๆ ในกระทรวงเพื่อส่งไปยังผู้แทนไทยในประเทศที่เกี่ยวข้องแจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้แทนไทยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องทราบ ดำรงความสัมพันธ์และเจรจากับบรรดาผู้แทนของประเทศที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย และทำกิจการอื่นที่กระทรวงการต่างประเทศพึงกระทำในเรื่องต่าง ๆ ที่ได้กล่าวข้างต้น แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๔ กองคือ

๑. กองการทั่วไป มีหน้าที่เกี่ยวกับการเลขานุการกรม ทำการสำรวจบรรณและรักษาระเบียบคำสั่งและนโยบายของกระทรวง และรัฐบาลซึ่งกรมจะต้องถือเป็นเป็นแนวทางปฏิบัติคณบัญชงานค้าง และมีหน้าที่ตามทักถ่วงข้างต้นในส่วนที่เกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ ในตะวันออกไกลและในแอฟริกา

๒. กองตะวันออกไกล มีหน้าที่เกี่ยวกับทักถ่วงข้างต้นในประเทศที่อยู่ภาคตะวันออกไกล

๓. กองเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีหน้าที่เกี่ยวกับตกลงข้างต้นใน
ประเทศที่อยู่ในเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔. กองสนธิสัญญาการป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีหน้าที่เกี่ยว
กับการปรึกษาหารือกันในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสนธิสัญญา และทำงานพิเศษที่คณะมนตรีจะมอบหมาย
ให้ในระหว่างที่คณะมนตรีไม่อยู่ในสมัยประชุม การจัดให้มีการประชุมเกี่ยวกับกิจการทางทหาร
การก่อความไม่สงบและการเศรษฐกิจ

สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย

มีหน้าที่

ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีและกรมในกระทรวงการต่างประเทศ ในบรรดาเรื่องปัญหา
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับราชการของกระทรวง

ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีและกรมในข้อปัญหาที่เกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศ หรือ
ปัญหาที่เกิดจากสนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศ

ร่างหรือควบคุมการร่างหรือสนธิสัญญา และความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมี
ส่วนร่วมเจรจาอยู่ด้วย

ให้คำปรึกษาในวิธีดำเนินการในศาลและตุลาการระหว่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลไทยมีส่วนเกี่ยวข้อง
อยู่ด้วย

เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศในฐานะผู้แทนทางกฎหมาย

ร่างกฎหมายและข้อบังคับ ที่กระทรวงการต่างประเทศรับผิดชอบ

ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีและกรมในเรื่องร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับราชการของกระทรวง
การต่างประเทศ

หนังสือที่ควรดูในการสอบวิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งในกระทรวงการต่างประเทศ

๑. พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ. ๒๔๘๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๗
กฎกระทรวงมหาดไทยออกตาม พ.ร.บ. น
๒. พ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๘๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๖
กฎและประกาศกรมตำรวจออกตาม พ.ร.บ. น
๓. ระเบียบกฎและข้อบังคับต่าง ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ

ข้อสอบข้าราชการพลเรือน

เฉลยข้อสอบปลัดอำเภอตรี กรมมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๙๘

★ เฉลยโดยนายบุญหยด พันธุ์เพ็ง ธ.บ. แห่งกรมมหาดไทย
(ต่อจากปีที่ ๒ ฉบับที่ ๗)

ข้อ ๑๐. การจัดการปกครองแบบเทศบาลกับการสุขาภิบาล มีวัตถุประสงค์และหลักการที่สำคัญต่างกันอย่างไร

การจัดการปกครองแบบเทศบาลกับสุขาภิบาล มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันในด้านที่จะยกฐานะท้องถิ่นให้ชนได้รับความเจริญตามฐานะของท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งสองอย่างนี้ มีหลักการสำคัญที่แตกต่างกันอยู่ ดังนี้

๑. แตกต่างกันในเรื่องการจัดตั้ง
๒. แตกต่างกันในเรื่องรายได้
๓. ต่างกันในเรื่ององค์การบริหาร
๔. ต่างกันในเรื่องเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน
๕. ต่างกันในเรื่องหน้าที่
๖. แตกต่างในเรื่องการจัดตั้ง

เทศบาล กฎหมายได้กำหนดการจัดตั้งเทศบาลไว้ว่า เมื่อท้องที่ใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลได้ ให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครได้ตามฐานะและตามกำลังรายได้ของเทศบาลนั้น ๆ สภาพใดที่จะเป็นการสมควรนั้นย่อมพิจารณาจากความสามารของท้องถิ่น ซึ่งพอจะสามารถเลี้ยงตัวเองได้หรือไม่เมื่อยกฐานะแล้วหากเงินอยู่ เทศบาลที่เล็กที่สุด จะต้องใช้เงินเป็นค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นประมาณ ๓๗๗,๐๐๐ บาท ต่อปี การจัดตั้งหรือการเปลี่ยนแปลงเขต ขยายเขต กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาล

สัญญาบัตร การจัดตั้งสัญญาบัตร กฎหมายกำหนดไว้ว่า เมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควร ยกฐานะเป็นสัญญาบัตร ให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นสัญญาบัตรตาม พ.ร.บ. สัญญาบัตร แต่ให้ ได้กำหนดว่าความเจริญขนาดใดจะอยู่ในฐานะสมควร หากแต่ในทางปฏิบัติท้องถิ่นที่เป็นชุมนุมชนหนาแน่นแต่ยังไม่ถึงขนาดที่จะยกฐานะเป็นเทศบาล ให้จัดตั้งขึ้นเป็นสัญญาบัตร และการจัดตั้งสัญญาบัตร กระทำได้โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒. แตกต่างกันในเรื่องรายได้

จากผลการจัดตั้งเทศบาลและสัญญาบัตรเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ทำให้เราทราบถึงเทศบาลนั้นมีฐานะและรายได้มากกว่าสัญญาบัตร โดยเฉพาะสัญญาบัตรไม่มีอำนาจเก็บภาษีเพิ่ม ๓๐% จากภาษีการค้า ภาษีโรงเรือนฯ เข้ามาเป็นรายได้ของสัญญาบัตรเช่นเดียวกับเทศบาล

๓. แตกต่างกันในเรื่ององค์การบริหาร

สำหรับเทศบาลนั้นองค์การบริหารประกอบด้วย "สภาเทศบาล" และ "คณะเทศมนตรี" ส่วนสัญญาบัตรมิได้มีฐานะเป็นสภาหากแต่เป็นที่ประชุมและมีกรรมการสัญญาบัตรเป็นผู้บริหารงาน

๔. แตกต่างกันในเรื่องเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงาน

เทศบาลประกอบด้วยคณะเทศมนตรี ซึ่งมีนายกเทศมนตรี และคณะเทศมนตรี ซึ่งเลือกมาจากราษฎรเป็นผู้ดำเนินงานของเทศบาล โดยเฉพาะนายกเทศมนตรีผู้เป็นหัวหน้าได้เลือกมาจากราษฎร หรือสมาชิกสภาเทศบาลประเภทที่ ๒ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งขึ้น ส่วนสัญญาบัตรผู้ดำเนินงานหรือที่เรียกว่า กรรมการสัญญาบัตร มีทั้งนายอำเภอ กำหนดผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง สุ่มหับัญสัญญาบัตร ซึ่งเป็นกรรมการโดย ผวจ. แต่งตั้ง และบุคคลที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้นมา โดยเฉพาะนายอำเภอผู้เป็นหัวหน้าสัญญาบัตรเป็นข้าราชการสังกัดกรมมหาดไทย ไม่ได้เลือกตั้งจากราษฎรเช่นเดียวกับนายกรัฐมนตรของเทศบาล

๕. แตกต่างกันในเรื่องหน้าที่

เทศบาล พ.ร.บ. เทศบาลได้กำหนดหน้าที่ของเทศบาล แต่รูปร่างของเทศบาลได้ มีทั้งหน้าที่ที่จำต้องทำตามกฎหมายกำหนด และหน้าที่ที่เทศบาลอาจจัดทำเองได้โดยกฎหมายมิได้บังคับไว้ ส่วนสัญญาบัตรนั้น พ.ร.บ. สัญญาบัตรได้กำหนดหน้าที่ให้สัญญาบัตรจัดทำภายในเขตของตนเพียง ๓๐ ประการ

ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย น่าจะมีได้จำกัดภาระกิจไว้เพียงเท่าที่กำหนดเท่านั้น หาก
 สัขกัณณตอยู่ในฐานะที่จะกระทำกิจอย่างอื่นเพื่อความเจริญของท้องถิ่นได้ แต่ที่มีได้กำหนดไว้
 น่าจะเป็นว่า ความสามารถทั้งในด้านการเงินและอื่น ๆ ของสัขกัณณต คงจะยังไม่ก้าวไปไกล
 เพียงนั้น เพราะถาดังขนาดนั้น สัขกัณณตก็จะได้รับการพิจารณาในฐานะเป็นเทศบาลต่อไปแล้ว
 ข้อ ๑๑. บุคคลจะต้องรับอาญาต่อเมื่อตนกระทำโดยเจตนาอันหมายความว่าอย่างไร เป็น
 ความจริงหรือไม่ จงอธิบาย

ตอบ การที่บุคคลจะต้องรับอาญานั้น จะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ๓ ประการ คือ—

- ก. ต้องเป็นการอันผิดต่อกฎหมายอาญา
- ข. ต้องมีการกระทำหรือละเว้นการกระทำ
- ค. ต้องเป็นการกระทำอันประกอบด้วยเจตนา

ฉนั้น ขออธิบายในข้อที่ว่า ต้องเป็นการกระทำอันประกอบด้วยเจตนา หรือบุคคลจะ
 จะต้องรับอาญาเมื่อตนกระทำโดยเจตนาอัน หมายความว่า

กฎหมายอาญา มาตรา ๕๓ ว่า “ผู้ใดกระทำโดยเจตนา ผู้นั้นจึงควรรับอาญา ถ้า
 ฉะนั้นมิได้มีเจตนาที่จะกระทำ ท่านว่าอย่าได้ตั้งอาญาแก่ฉนั้นเลย....”

คำว่า “เจตนา” มีความหมายเพียงไรนั้น พอจะทราบได้จากมาตรา ๕๓ วรรค ๒
 แห่งกฎหมายอาญาอธิบายว่า “ที่ว่ากระทำโดยเจตนาฉนั้น ท่านอธิบายว่า บุคคลกระทำโดย
 ตั้งใจและประสงค์ต่อผลหรืออาจจะได้เห็นผลแห่งการกระทำฉนั้นได้ อย่างนี้คือข้อว่ากระทำโดย
 เจตนา”

ฉนั้นหลักสำคัญของ “เจตนา” ก็คือว่า

- ก. กระทำโดยตั้งใจและประสงค์ต่อผล
- ข. หรืออาจจะได้เห็นผลแห่งการกระทำฉนั้นได้

ซึ่งถ้าพิจารณาตามหลักดังฉนั้นแล้ว จะเห็นได้ว่า การกระทำโดยเจตนาฉนั้นเป็นการกระทำ
 อย่างจงใจ โดยรู้ย่อว่าคนได้กระทำการอันมีกฎหมายห้าม โดยหวังต่อผลบางอย่าง หรืออาจ
 จะได้เห็นผล หรือคาดหมายว่าจะเกิดผลฉนั้น ๆ ฉนั้น

ตัวอย่าง ก. กับ ข. เป็นสัตว์กัน ได้เคยวิวาทกันมาหลายครั้ง ฉนั้นหนึ่ง ก. ประสงค์จะ
 ด้างรวดเร็วปรบิษของฉนั้นเลย ฉนั้นฉนั้นไปช้มอยู่ข้างทางที่ ข. เคยเดินผ่านมา พอข. เดินผ่าน
 มา ก. ก็เอาปืนยิง ข. ตาย

ตามตัวอย่างนี้ เข้าเกณฑ์แห่งเจตนาอย่างแท้จริง กล่าวคือ ก. ตั้งใจยิง ข. ก. รั้อยู่
ว่าการยิง ข. ตายนั่นเป็นความผิด มีโทษและตนได้ประสงค์ต่อผล คือ ความตายของ ข. เมื่
เป็นเช่นนั้น การกระทำโดยเจตนาจึงย่อมต้องเป็นความผิดและต้องได้รับโทษตามที่กฎหมาย
กำหนดไว้

การที่กล่าวกันว่า บุคคลจะต้องรับอาญาต่อเมื่อตนกระทำโดยเจตนา นั้น ไม่เป็นความจริง
เสมอไป เพราะการกระทำที่ถึงแม้กระทำโดยมิได้เจตนา ก็เป็นความผิด คือความผิดที่เป็นผลโทษ
กฎหมายกำหนดไว้ว่า ในความผิดผลโทษ ถึงแม้บุคคลจะกระทำโดยไม่เจตนา ก็ต้องมี
ความผิดในการกระทำที่ตนกระทำเช่นนั้น

(ข้อนี้ อธิบายตามกฎหมายอาญา ร.ศ. ๑๒๗)

ข้อ ๑๒. นิติกรรมคืออะไร จงอธิบายโดยละเอียด การซื้อขายเรือจะต้องทำอย่างไร จึง
จะถูกต้องตามกฎหมาย

ตอบ ตาม ปพพ. ม. ๑๒๒ ได้ให้คำจำกัดความว่า “นิติกรรม” ไว้ดังนี้ -

“อันว่านิติกรรมนั้นได้แก่การใด ๆ อันได้กระทำลงโดยชอบด้วยกฎหมาย และด้วยใจ
สมัครมุงโดยตรงต่อการผูกสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือ
ระงับซึ่งสิทธิ”

ตามความในกฎหมายนี้ พอจะแยกลักษณะของนิติกรรม ได้ดังนี้ -

๑. นิติกรรมได้แก่การใด ๆ อันได้ทำลง
 ๒. โดยชอบด้วยกฎหมาย
 ๓. ด้วยใจสมัคร
 ๔. มุงโดยตรงต่อการผูกสัมพันธ์
 ๕. ระหว่างบุคคล
 ๖. เพื่อ ก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับสิทธิ
- ขออธิบายดังนี้

๑. นิติกรรมได้แก่การใด ๆ อันได้ทำลงนั้น หมายความว่า การใดอันจะนับได้ว่าเป็นนิติ
กรรมได้นั้น จะต้องได้กระทำลง ถ้ามิใช่กระทำก็ไม่เรียกว่า “นิติกรรม” เช่นเราต้องการซื้อ

ตั้งของ หรือต้องการเข้าบ้านสักหลัง เราจะต้องแสดงความประสงค์ออกไปให้เขารู้ว่าเราต้องการอะไร ซึ่งเป็นกรแสดงว่าเรา “กระทำ” ซึ่งถ้าเรานั่งอยู่เฉย ๆ ก็ไม่เกิดนิติกรรมขึ้น

๒. โดยชอบด้วยกฎหมาย หมายความว่า ได้กระทำลงโดยไม่ขัดกับบทกฎหมายซึ่งได้มีข้อชัดเจนบังคับไว้ เช่นการแต่งเจตนาหรือความประสงค์จะต้องไม่ผิดกฎหมาย หรือว่าการทำไปนั้นไม่เป็นการต้องห้ามตามกฎหมาย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย คอศีลธรรมอันดีของประชาชน

๓. ด้วยใจสมัคร หมายความว่า ทำลงไปด้วยใจสมัคร หรืออภัยหนึ่งกล่าวได้ว่ากระทำโดยตั้งใจ มิได้กระทำลงไปเพราะสำคัญผิดหรือถูกกดขี่ข่มเหงหรือถูกข่มขู่ การใดที่ทำไปโดยมิได้มีใจสมัคร จะเรียกว่านิติกรรมไม่ได้เช่น เราถูกบังคับว่าถ้าไม่ขายสิ่งของนั้นให้แก่เขา เขาจะมาทำตายเสีย เราก็ต้องขายให้แก่เขาอย่างนี้เรียกว่ามิได้มีใจสมัครเข้ากระทำเลย

๔. มุ่งโดยตรงต่อการผูกพันนิติสัมพันธ์หมายความว่า การที่ทำไปนั้นทำไปโดยมีความมุ่งหมายตรงที่จะก่อให้เกิดความผูกพันในกฎหมาย ถ้ามิได้มุ่งก่อให้เกิดความผูกพันในทางกฎหมายแล้ว เราก็ไม่เรียกว่าเป็นนิติกรรม เช่นเรานัดเพื่อนไปกินอาหารด้วยกัน เราได้กระทำไปโดยไม่ตั้งใจมุ่งให้เกิดนิติสัมพันธ์อย่างไรเลย การกระทำอย่างนี้จึงไม่เรียกว่า นิติกรรม

๕. ระหว่างบุคคล หมายความว่า การทำนิติกรรมก็เพื่อให้เกิดความผูกพันระหว่างบุคคลด้วยกัน ไม่ใช่เป็นการผูกพันระหว่างบุคคลกับสิ่งของหรือสัตว์ นิติกรรมนี้อาจจะเป็นมรดกกรรมอย่างน้อย ๒ คนก็ได้เช่นสัญญาหรืออาจเป็นการกระทำของคน ๆ เดียว แต่การนั้นเป็นการมุ่งเพื่อก่อให้เกิดความผูกพันในกฎหมาย เช่นการทำพินัยกรรมเช่นนี้เรียกว่าเป็นนิติกรรมได้

๖. เพื่อจะก่อให้เกิดเปลี่ยนแปลง โอนส่งมอบหรือระงับสิทธิหมายความว่า ผลแห่งนิติกรรมหรือผลอันจะพึงเกิดได้จากนิติกรรมนั้นก่อให้เกิดสิทธิ เปลี่ยนแปลงสิทธิ โอน ส่งมอบ หรือทำให้สิทธินั้นระงับไปก็ได้ทั้งนั้นสิ่งทีกระทำไปเพื่อผลเหล่านี้แหละเรียกว่า นิติกรรม

หลักเกณฑ์ในการก่อให้เกิดนิติกรรมนั้นคือ -

- ๑. ผู้ทำนิติกรรมต้องเป็นผู้มีความสามารถตามกฎหมาย
- ๒. วัตถุประสงค์ของนิติกรรมต้องไม่เป็นการห้ามชัดแจ้ง โดยกฎหมาย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๓. วัตถุประสงค์ต้องไม่เป็นการพ้นวิสัย

๔. ต้องทำตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ เป็นต้นว่าทำเป็นหนังสือบังคับให้จดทะเบียน บังคับให้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียน ทำเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องจดทะเบียน

๕. การทำนิติกรรมต้องมีการแสดงเจตนา

การชื้อขายเรือน ตาม ปพพ. ม. ๓๓๐๒ กำหนดว่า บทบัญญัติแห่งตามมาตรา ๓๓๐๒ (หมายถึงการได้มาโดยนิติกรรมซึ่งอสังหาริมทรัพย์ หรือทรัพย์สินที่โอนยกของอสังหาริมทรัพย์ จะสมบูรณ์เมื่อนิติกรรมนั้นได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนการได้มากับพนักงานเจ้าหน้าที่) ท่านให้ใช้บังคับถึงเรือกำปั่นหรือเรือมระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือเรือยนต์มระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป คือหมายความว่า การได้มาซึ่งรวมถึงการชื้อขายด้วย จำเป็นต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ฉะนั้นการชื้อขายเรือจึงต้องมาขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศและจดทะเบียนให้ไว้เป็นหลักฐาน

บทนี้เดิม พรบ. เรือไทย ๒๔๗๓ กำหนดชนิดและลักษณะของเรืออันจะพึงจดทะเบียนเป็นเรือไทยไว้ และเมื่อเรือตามนัยแห่งมาตรา ๓๓๐๒ ดังกล่าวได้จดทะเบียนเป็นเรือไทย ตาม พรบ. เรือไทยแล้ว การจดทะเบียนบริมฉัตร ทรัพย์สินและนิติกรรมก็ไม่ใช่หน้าที่ของนายอำเภอ หากตกไปเป็นหน้าที่ของนายทะเบียนประจำเมืองท่าจดทะเบียนหรือเจ้าพนักงานกงสุลประจำเมืองท่าแล้วแต่กรณี

ข่าวจาก ก.พ.

ข่าวการสอบ

ทราบข่าวว่า สำนักงานและกรมต่อไปนี้จะเปิดสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญ
ชั้นตรี โท ไม่เข้าขั้น

- ๑. กรมทางหลวงแผ่นดิน
- ๒. กระทรวงการต่างประเทศ
- ๓. กรมเจ้าท่า
- ๔. สำนักงานปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ

ข่าวการประชุม ก.พ.

ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๐๐ ถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๐๐ ก.พ. ได้ประชุมพิจารณา
เรื่องต่างๆ รวม ๔๔ เรื่อง มีเรื่องพิจารณาที่หน้าวิ เช่น

กระทรวงสหกรณ์ขออนุมัติให้ส่งข้าราชการกองตรวจบัญชีสหกรณ์ชนกิจ กรมตรวจบัญชี
สหกรณ์ เป็นส่งข้าราชการที่ใช้บรรจุผู้ได้รับปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์ในตำแหน่งพนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ตรี รวม ๔ อัตรา โดยแจ้งว่าในปี ๒๕๐๐ กรม
ตรวจบัญชีสหกรณ์ได้รับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีอันดับ ๓ ชั้น ๑๒๐ บาท ตำแหน่ง
พนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ตรีเพิ่มขึ้นในกองตรวจบัญชีสหกรณ์ชนกิจ รวม ๔ อัตรา ซึ่งจะต้อง
บรรจุจากผู้ได้รับปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ก.พ. ลงมติอนุมัติ การบรรจุให้บรรจุโดยวิธีสมัครคัดเลือก

ตอบสมาชิก

สมาชิกเลขที่ ๓๒๒๐ เขียนมาว่า

ผมในฐานะข้าราชการชั้นผู้น้อย รับราชการอยู่ที่หัวเมืองในท้องที่กันดารไปด้วยสิ่งแฉดล้อมต่าง ๆ เช่น ร้านเย็บต๋องหนังสือพิมพ์ไม่มี วิทยุจะรับฟังก็ไม่มี เป็นต้น จึงทำให้ชีวิตผมมีค้บไปเกือบทุกด้าน และผมคิดว่าข้าราชการในท้องที่อื่น ๆ ที่มีสภาพเหมือนผมก็ย่อมจะมีปัญหาเช่นนี้ ผมจึงเสนอความคิดเห็นและขอความกรุณาให้ท่านจัดบริการหนังสือพิมพ์วารสารข้าราชการ เพื่อให้ความรู้แก่ข้าราชการทุกด้าน โดยบรรจุเนื้อเรื่องดังต่อไปนี้จะได้หรือไม่ ? คือ

๑. ภาควิชาความรู้ ก. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการต่าง ๆ ข. ความรู้ทางทฤษฎีของข้าราชการ ค. ความรู้ทั่วไป ง. โต้ตอบปัญหาของสมาชิก
๒. ภาควิชาการคิด
๓. ภาควิชาบรรเทิง
๔. ภาควิชาข่าวในประเทศและต่างประเทศ
๕. ภาควิชาข่าวการสอบเลื่อนฐานะข้าราชการ

อีกประการหนึ่ง หนังสือที่ท่านส่งไปให้ผมนั้น โปรดจัดการให้แน่นหนากว่านี้เพราะเมื่อผมได้รับหนังสืออยู่ในสภาพไม่เรียบร้อยแล้ว

คำตอบ ขอขอบคุณอย่างยิ่ง สำหรับข้อเสนอที่จะช่วยการปรับปรุงเนื้อเรื่องในวารสารข้าราชการให้ดีขึ้น เราตั้งใจที่จะปรับปรุงวารสารข้าราชการให้ดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ แต่ทว่าเนื่องด้วยรายได้อาจจะน้อย ขณะนี้สมาชิกยังไม่พอแม้แต่เพียงจะคุ้มทุน หากได้สมาชิกเพิ่มมากขึ้นพอที่จะดำเนินการได้โดยไม่ขาดทุนแล้ว เราจะพยายามปรับปรุงให้สัมพันธ์ของสมาชิกให้มากที่สุด

สำหรับการส่งหนังสือต้องใช้ซองซึ่งส่งโดยตราดิน สำหรับเงินใต้เท้าของใจแล้ว เรายังคงกระตือรือร้นที่จะส่งหนังสือให้ท่านเป็นการชดเชยพอจะบ่งบอกถึงการยอมรับบ้าง แต่การที่จะส่งหนังสือทางไปรษณีย์โดยไม่ให้บับส่งตายเลยนั้น เป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ เพราะเป็นเรื่องของทางไปรษณีย์ เราไม่สามารถติดตามไปควบคุมได้ อย่างไรก็ตาม เราขอรับความเห็นใจพิจารณาปรับปรุงวารสารข้าราชการในโอกาสแรกที่จะทำได้

วิจิตร

หนังสือขอเช่าและควารื้อรถ

ซึ่งรางวัล ๑๐๐ บาท ประจำฉบับก่อน

- ภาพจากสภาพนิตสยอมให้รู้ว่า จะทำการใดควรจะคำนึงถึงกำลังความสามารถของตัวเสียก่อนว่าสามารถจะทำการนั้นสำเร็จหรือไม่ ควรใช้สติปัญญาไตร่ตรองหาวิธีหรืออุบายดำเนินการในทางที่จะเป็นผลสำเร็จได้ อย่าทำอย่างโง่เขลาเอาแต่ใจลำพองมทะลุเอากำลังน้อยของตัวเข้าหักหาญทำการใหญ่ที่ไม่อาจสำเร็จได้ จะเข้าทำนองที่ว่า "หักค้ำพรวดด้วยเข่า" ซึ่งจะไม่สามารถหักได้ รังแต่จะแพ้กัยตัว
- สำหรับข้าราชการพลเรือนทั่วไปมียศ

มหาอำมาตย์นายก	อาจเทียบกับ	จอมพล
มหาอำมาตย์เอก—โท—ตรี	..	พลเอก—โท—ตรี
อำมาตย์เอก—โท—ตรี	..	พันเอก—โท—ตรี
รองอำมาตย์เอก—โท—ตรี	..	ร้อยเอก—โท—ตรี

สำหรับข้าราชการฝ่ายราชสำนัก มีสมทวนเสวกเอก—โท—ตรี เสวกเอก—โท—ตรี และรชนเสวกเอก—โท—ตรี ซึ่งอาจเทียบกับยศทหารทำนองเดียวกัน

- เป็นการเวียนขวา ดังที่เรียกว่า "ทำปทักษิณ" คือให้สิ่งที่เราเวียนทำความเคารพระลึกถึงนั้นอยู่ทางขวามือของเรา (เวียนอย่างเข็มนาฬิกา)
- ขอยุ่ด้านนอกของหญิง เพื่อบู๊องกันภัยที่จะเกิดขึ้น เช่น จากรถวิ่งไปมา เป็นต้น
- การหัวเราะจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีอาการดี ฉะนั้นเราจึงสามารถทำให้หยุดหัวเราะได้ด้วยกรทำให้อารมณ์เสีย เช่น ทำให้เกิดการเจ็บปวดขึ้นในร่างกาย อาจกัดลิ้นหรือทำให้เกิดเจ็บปวดที่อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งก็จะทำให้หยุดหัวเราะได้ แต่ตามปัญหาเฉพาะหน้านั้น เราจะต้องแก้มิให้อธิบัติกระดากด้วยและจะต้องลงไปช่วยอธิบติขึ้นจากศดูด้วย ฉะนั้นทางที่ดีที่สุดก็คือนำเป็นพลัดตกลงไปในคูด้วยทันที การหัวเราะที่จะเกิดขึ้นก็จะเป็นการหัวเราะตัวเอง และควรจะพูดกลบเกลื่อนด้วยว่า "กระผมจะตกอยู่แล้ว ท่านอธิบติหันมาเตือนกระผมเลยทำให้ท่านอธิบติพลอยตกไปด้วย" แล้วรีบช่วยอธิบติขึ้นจากคูไปให้เร็ววและรอดร่างกายต่อไป.

ผลการตัดสิน มีผู้ส่งคำตอบถึงภายในกำหนด ๒๒ ราย ตอบถูกอยู่ในเกณฑ์ ๖ ราย

คือ คุณสมเษ รัตนภรณ์ แผนกสรรพากร จังหวัดเชียงใหม่ คุณเชอ บรพา โรงพยาบาล
 ส่วนปรัง เชียงใหม่ คุณประพันธ์ อินทรมณิ ตรีาด คุณบัญญัติ จุมานัก กรมสำมิญศึกษา
 คุณตั้งเกิด จิตตะศรี ขอนแก่น คุณสัททพร จรเจอดมิ อ. บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ใน
 จำนวนคุณสมเษ รัตนภรณ์ ตอบได้ถูกต้อง รางวัล ๑๐๐ บาท จึงได้แก่คุณสมเษ รัตนภรณ์
 ส่วนผู้ตอบถูกหมดคนอื่น จะให้หนังสือตอบทพระราชาบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ฉบับ
 แก้ไขใหม่คนละเล่ม

สอบเข่าวและ:ความรู้รอบตัว

๑. ข้างบนนี้ เป็นภาพทิวทัศน์ที่ตบตบหนึ่ง สุภาภิตนั้นว่าอย่างไร หมายถึงอย่างไร
๒. กนกชนิดไหนที่เรารู้จักว่า "เขาก"
๓. กงเขาไฟที่โหดที่สุดในโลก ชื่ออะไร อยู่ที่ไหน
๔. ให้แก่อธิบายในประโยคต่อไปให้ถูกต้อง
 "พยานรู้จักเฉลย เพราะฉันเคยเป็นคนกว้างขวางแก่ดวงสังคม พยานเห็นจับลับยื่นแอบอยู่ในกองอิฐแห่งซาดตักที่สลักหักพัง และใช้มันยิงถูกผู้ตบเขี้ยว พยานเห็นเหตุการณ์ตอนนั้นด้วยตาของตนเอง จึงได้นำความไปแจ้งกับตำรวจ"
๕. นายกรรณ ชำระการกรม ก. เขี่ยบเท้านายไขนชำระการกรม ข ในที่ประชุมชำระการ นายไขนจึงผลักดันนายกรรณกระเด็นไป พร้อมกับนายกรรณข่มขำบ นายกรรณได้มาเล่าเหตุการณ์ให้นายคิดซึ่งเป็นเพื่อนสนิทฟัง พร้อมกับบ่นทว่านายไขนที่ทำโหดจนคนน้ำในที่ประชุมชำระการ และปรีชานายคิดที่จะหาวิธีแก้แค้นนายไขนให้ได้ นายคิดจึงบอกกรมแจ้งว่านายไขนเป็นพี่ของตน นายกรรณพอใจที่มันทว่าร้ายและกล่าวอามตพ้ชายให้้องชายฟัง เมื่อเช่นนี้ นายกรรณจะทำอย่างไรจึงจะแก้ปัญหานี้เพราะหนานให้เป็นไปในทางที่ดี

กตกา

ให้ส่งคำตอบไปถึงผู้จัดการวารสารชำระการภายในวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๐ สมาชิกวารสารชำระการ
 ผู้ตอบได้ดีที่สุดจะได้รับรางวัล ๑๐๐ บาท [ผู้ส่งคำตอบโปรดเขียนชื่อชัด ๆ และควรแจ้งเลขที่สมาชิกด้วย]